

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ВИШИ СУД У БЕОГРАДУ
ОДЕЉЕЊЕ ЗА РАТНЕ ЗЛОЧИНЕ
К-По₂ 17/2011
Београд
Устаничка бр.29

У ИМЕ НАРОДА

ВИШИ СУД У БЕОГРАДУ - Одељење за ратне злочине, у већу састављеном од судија Винке Бераха Никићевић, председника већа, Снежане Николић Гаротић и Раствка Поповића, чланова већа, са записничарем Сњежаном Ивановић, у кривичном предмету против опт. БУДИСАВЉЕВИЋ ЧЕДЕ чији је бранилац адв. Милан Лукић, опт. МАЛИНОВИЋ МИРКА чији је бранилац адв. Ђорђе Дозет, опт. БОГУНОВИЋ МИЛНАН чији су бранџоци адв. Горан Ђорђевић и адв. Страхиња Давидов и опт. ГРУИЧИЋ БОГДАНА чији је бранилац адв. Милан Елек, због кривичног дела ратни злочин против цивилног становништва из члана 142 став 1 КЗ СРЈ у саизвршилаштву у вези члана 22 КЗ СРЈ, а по оптужници Тужилаштва за ратне злочине КТРЗ бр. 6/10 од 25.06.2010. године, која је изменењена и прецизирана на главном претресу 08.03.2011. године, након одржаног главног и јавног претреса дана 13.03.2012. године, донео је и дана 16.03.2012. године у присуству заменика тужиоца за ратне злочине Душана Кнежевића, оптужених и бранилаца адв. Милана Лукића, адв. Дозет Ђорђа и адв. Елек Милана, јавно објавио

ПРЕСУДУ

1. Опт. БУДИСАВЉЕВИЋ ЧЕДО, од оца [REDACTED] и мајке [REDACTED]
девојачко [REDACTED], [REDACTED], држављанина [REDACTED], рођен [REDACTED] године
у [REDACTED], [REDACTED], ЈМБГ [REDACTED], са пребивалиштем у
[REDACTED] неожењен, [REDACTED], [REDACTED],
[REDACTED], [REDACTED], [REDACTED] к, налазио се у
притвору по решењу истражног судије Окружног суда у Сомбору Кри.
бр.185/09 од 29.12.2009. године, а који му се рачуна од 28.12.2009. године,
када је лишен слободе па до 16.03.2012. године, када му је притвор укинут,

2. Опт. МАЛИНОВИЋ МИРКО, од оца [REDACTED] и мајке [REDACTED]
девојачко [REDACTED], држављанина [REDACTED], рођен [REDACTED] године
[REDACTED] ЈМБГ [REDACTED], са пребивалиштем у

141
80

[REDACTED] не води се други кривични поступак, налазио притвору по решењу истражног судије Окружног суда у Сомбору бр.185/09 од 29.12.2009 године, а који му се рачуна од 28.12.2009. године, је лишен слободе па до 16.03.2012. године, када му је притвор укинут, [REDACTED] се у Кри. када

3. Опт. БОГУНОВИЋ МИЛАН, од оца [REDACTED] и мајке [REDACTED] девојачко [REDACTED], држављанина [REDACTED], рођен [REDACTED] године у [REDACTED] ЈМБГ [REDACTED], са пребивалиштем у [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED] и [REDACTED], налазио се у притвору по решењу истражног судије Окружног суда у Сомбору Кри. бр.185/09 од 29.12.2009 године, а који му се рачуна од 28.12.2009. године, када је лишен слободе па до 16.03.2012. године, када му је притвор укинут,

КРИВИ СУ

Што съ:

Током октобра месеца 1991. године на подручју општине Теслинград (Лички Осик) у Републици Хрватској, у саставу тадашње Социјалистичке Федеративне Републике Југославије, као припадници Министарства унутрашњих послова (МУП) Српске Аутономне Области (САО) Крајине и Територијалне одбране (ТО) Теслинграда, кршећи правила међународног права за време оружаног сукоба који је тада постојао на подручју Републике Хрватске, а није имао карактер међународног сукоба између јединица Југословенске народне армије (ЈНА), Територијалне одбране (ТО) и МУП-а САО Крајине као и добровољаца с једне стране и хрватских оружаних формација, у чијем су саставу биле јединице МУП-а Хрватске, Збора народне гарде (ЗНГ) и добровољци с друге стране, противно члану 3 став 1 тачка 1а) IV Женевске конвенције о заштити грађанских лица за време рата од 12.08.1949. године («Службени лист ФНРЈ» бр. 24/50), члан 4 став 1 и став 2 тачка а) и члан 13 Допунског протокола уз Женевске конвенције о заштити

жртава немеђународних оружаних сукоба (Протокол II) од 12.08.1949. године («Службени лист СФРЈ», Међународни уговори број 16/78), према цивилним лицима која не учествују у непријатељствима као и цивилним лицима која су затворена и лишена слободе у вези оружаног сукоба и налазе се у власти једне од стране у сукобу, према којима се мора поступати у свакој прилици човечно и која морају бити заштићена од сваког насиља, вршили убиства,

при чему су:

у првој половини октобра месеца 1991. године у Теслинграду, након што су, због сумње да поседују радио-станицу и да сарађују са хрватским оружаним формацијама, лишени слободе Р. [REDACTED] Милошевић, његови синови Р. [REDACTED] Драган, Р. [REDACTED] Милош и Р. [REDACTED] Радивоје, окр. Орловић Душан, против кога је поступак раздвојен, као начелник ресора Државне безбедности (ДБ) МУП САО Крајине, коме се као свом претпостављеном обратио окр. Будисављевић Чедо, командир специјалне јединице МУП-а САО Крајине и заменик командира Станице милиције (СМ) Теслинград, питајући га шта да ради са ухапшеним члановима породице Р. [REDACTED], као и Р. [REDACTED] Путић, супругом Р. [REDACTED] Милошевић, која је била на слободи, а након што је упознат за шта се Р. [REDACTED] Радивоје, наредио окр. Будисављевић Чеди да их лиши живота, што му је поновио и након неколико дана када му се истим питањем још једнпут обратио окр. Будисављевић Чедо,

да би:

- у ноћи између 20. и 21. октобра 1991. године окр. Будисављевић Чедо, поступајући по примљеном наређењу окр. Орловић Душана, против кога је поступак раздвојен, постигао договор са припадницима ТО Теслинград, окр. Малиновић Мирком и окр. Богуновић Миланом да заједнички лише живота ошт. Р. [REDACTED] Путић, након чега су наоружани ватреним оружјем дошли до места Широка Кула, засеок Сердари, до викендице у којој је она боравила, да би окр. Малиновић Мирко и окр. Богуновић Милан остали у дворишту чувајући стражу док је окр. Будисављевић Чедо ушао у викендицу и хицима из ватреног оружја лишио живота ошт. Р. [REDACTED] Путић, након чега су окр. Будисављевић Чедо, окр. Малиновић Мирко и окр. Богуновић Милан, запалили њен леш и викендицу;

- тачно неутврђеног дана, неколико дана касније, такође у октобру месецу 1991. године, у вечерњим часовима, окр. Будисављевић Чедо, поступајући по примљеном наређењу окр. Орловић Душана, против кога је поступак раздвојен, постигао договор са припадницима ТО Теслинград, окр. Малиновић Мирком, окр. Богуновић Миланом и окр. Новаковић Гораном, против кога је поступак раздвојен и припадником Станице милиције Теслинград окр. Груичић Богданом, да заједнички лише живота ухапшене чланове породице Р. [REDACTED] и то Р. [REDACTED] Милошевић, Р. [REDACTED] Путић, Р. [REDACTED] Милошевић и Р. [REDACTED] Радивојевић, па су им у просторијама Станице милиције Теслинград, на пре везали лепљивом траком руке и затворили им уста, а затим их увели у комби

возило марке «ТАМ», којим је управљао окр. Груичић Богдан, и превезли до Сврачковог села, до крашке јаме «Голубњача», где су их окр. Будисављевић Чедо, окр. Малиновић Мирко, окр. Богуновић Милан, окр. Груичић Богдан и окр. Новаковић Горан, против кога је поступак развојен, хицима из ватреног оружја лишили живота и потом бацали у јamu,

- чиме су извршили кривично дело ратни злочин против цивилног становништва из члана 142 став 1 Кривичног закона Савезне Републике Југославије у саизвршилаштву у вези члана 22 КЗ СРЈ.

По суд применом наведеног законског прописа и члана 4 став 2, 5, 33, 38, 41 и 50 КЗ СРЈ

ОСУЂУЈЕ

1. Опт. БУДИСАВЉЕВИЋ ЧЕДУ на казну затвора у трајању од **12 (дванаест) година**, у коју му се урачунава време проведено у притвору по решењу истражног судије Окружног суда у Книну Кио 2-91 од 26.11.1991. године, а који му се рачуна од 15.11.1991. године када је лишен слободе до 25.12.1991. године и време, проведено у притвору по решењу истражног судије Окружног суда у Сомбору Кри.бр.185/09 од 29.12.2009. године а који му се рачуна од 28.12.2009. године када је лишен слободе па до 16.03.2012. године, када му је притвор укинут.

2. Опт. МАЛИНОВИЋ МИРКА на казну затвора у трајању од **12 (дванаест) година**, у коју му се урачунава време проведено у притвору по решењу истражног судије Окружног суда у Сомбору Кри.бр.185/09 од 29.12.2009. године, а који му се рачуна од 28.12.2009. године када је лишен слободе па до 16.03.2012. године када му је притвор укинут.

3. Опт. БОГУНОВИЋ МИЛАНА на казну затвора у трајању од **10 (десет) година**, у коју му се урачунава време проведено у притвору по решењу истражног судије Окружног суда у Книну Кио 2-91 од 26.11.1991. године, а који му се рачуна од 15.11.1991. године када је лишен слободе до 15.05.1992. године, као и време проведено у притвору по решењу истражног судије Окружног суда у Сомбору Кри.бр.185/09 од 29.12.2009. године а који му се рачуна од 28.12.2009. године када је лишен слободе па до 16.03.2012. године када му је притвор укинут.

4. Опт. ГРУИЧИЋ БОГДАНА на казну затвора у трајању од **10 (десет) година**, у коју му се урачунава време проведено у притвору по решењу истражног судије Окружног суда у Книну Кио 2-91 од 26.11.1991. године, а који му се рачуна од 15.11.1991. године када је лишен слободе до 15.05.1992. године, као и време проведено у притвору по решењу истражног судије Окружног суда у Сомбору Кри.бр.185/09 од 29.12.2009. године а који му се рачуна од 28.12.2009. године када је лишен слободе па до 16.03.2012. године када му је притвор укинут.

На основу члана 264 став 4 ЗКП-а **ОСЛОБАЂАЈУ СЕ** оптужени од дужности накнаде трошкова кривичног поступка, тако да исти падају на терет буџетских средстава суда.

На основу члана 258 став 4 ЗКП-а, оштећени се за остваривање имовинско-правног захтева упућују на парницу.

О б р а з л о ж е њ е

Оптужницом Тужиоца за ратне злочине КТРЗ бр. 6/10 од 25.06.2010. године, која је изменењена и прецизирана на главном претресу 08.03.2011. године, стављено је на терет оптуженима Будисављевић Чеди, Малиновић Мирку, Богуновић Милану и Гручић Богдану извршење кривичног дела ратни злочин против цивилног становништва из члана 142 став 1 КЗ СРЈ у саизвршилаштву у вези члана 22 КЗ СРЈ.

У својој завршној речи на главном претресу дана 12.03.2012. године, заменик тужиоца за ратне злочине Душан Кнежевић, је остао при завршној речи на главном претресу дана 08.03.2011. године. Навео је да је током припремног рочишта, као и на главном претресу међу странкама учињено неспорним да је ликвидација чланова породице [REDACTED] учињена по наредби окр. Душана Орловића, начелника Државне безбедности ОАО Крајине, против кога је поступак раздвојен. Да је постојао договор за извршење кривичног дела измену окривљених није довољна само тврђња сведока Момчиловића и Вуњака да су се окривљени дружили, били заједно и виђали сваког дана, на главном претресу и исказ окривљеног Богуновића је помогао да сазнамо да је тог договора заиста било и да се то десило управо на начин како је рекао окривљени Будисављевић Чеда. Као спорно се појавило питање статуса ликвидираних чланова породице [REDACTED], да ли су они били цивили или су били борци. Тужилаштво је на становишту да су они били цивили и то позивајући се на исказе саслушаних сведока, чланова породице као и сведока Мирић Милана, Момчиловић Ђорђа, Наранчић Радомира и Драгичевић Марка, који су навели да [REDACTED] нису били војно ангажовани нити су имали војни распоред. Имајући у виду нове одредбе ЗКП-а у делу у коме је тужилац у завршној речи дужан да наведе и олакшавајуће и отежавајуће околности које треба узети у обзир приликом примене кривичне санкције, истакао је да у односу на опт. Будисављевића од олакшавајућих околности постоји околност његове неосуђиваности, као и признање овог кривичног дела јер његов исказ је омогућио са се ова кривично правна ствар расветли, а са друге стране и окр. Богуновић Милан је практично појачао исказ Чеде Будисављевића. У односу на окр. Малиновић Мирка од олакшавајућих околности указао је на његово здравствено стање, која чињеница је и свима видљива. У односу на олакшавајуће околности за окр. Богуновић Милана и Гручић Богдана указао је на њихову неосуђиваност. У односу на отежавајуће околности истакао је да сам чињенични опис у диспозитиву оптужнице говори о тежини дела и начину извршења дела, а о

чему је говорио у претходној завршној речи. Што се тиче затворске казне једина санкција по мишљењу тужилаштва јесте безусловна затворска казна за све оптужене. Став тужилаштва је да казна која треба бити изречена оптуженима у овом предмету је ближе максимуму запрећене затворске казне за извршено кривично дело. Јасно је да сви немају исту криминалну количину и да је криминална количина коју је опт. Будисављевић Чеда извршио, највећа у односу на остале оптужене, што би указивало да се и казна која би се изрекла у односу на њега, без обзира што су постојале олакшавајуће околности, за њега има основе да се изрекне казна затвора изнад оштећеног максимума за ово кривично дело, док је за остале оптужене граница ближе максимуму у оквиру општег максимума за наведено кривично дело.

Оптужени Будисављевић Чедо у својој одбрани изнетој пред Окружним судом у Книну дана 26.11.1991. године негирао је извршење кривичног дела. Наводи да су чланови породице [REDACTED] приведени због сарадње са «усташама», а [REDACTED] је имала радио станицу преко које је одржавала везу са њима.

Били су затворени у згради дечијег вртића у Теслинграду, где су биле просторије затвора, и ту су се налазили око 10-так дана. Са Ракић Манетом, [REDACTED] у вези њихове сарадње са МУП-ом Хрватске разговарали су он и Малиновић Мирко, а и војни специјалици, извесни «Рамбо», «Чучо» и «Зольо». Колико се сећа исте вечери донета је једна пушка из куће која се налазила у Подовима, за коју претпоставља да им је дала Радојић Пју, супруга Радојића Мирка. Крајем октобра месеца Радојић Мирко, Пју и Мирко Радојић су пуштени из затвора у вечерњим сатима.

Оптужени Будисављевић Чеда саслушан у просторијама Полицијске управе Сомбор дана 28.12.2009. године, бранио се ћутањем.

Саслушан од стране истражног судије Окружног суда у Сомбору дана 29.12.2009. године, наводи да му је познато да су чланови породице [REDACTED] ухапшени и да су се налазили у притвору у просторијама дечијег вртића у Теслинграду неколико дана, али му није познато ко их је и када ухапсио. Касније се говорило да су нестали.

Саслушан од стране истражног судије Окружног суда у Сомбору дана 01.03.2010. године, од стране истражног судије Вишег суда у Београду Одељења за ратне злочине дана 08.06.2010. године, као и на главним претресима у претходном поступку и у поновљеном поступку на главном претресу дана 12.03.2012. године, признаје извршење кривичног дела.

Наводи да су оружани сукоби на подручју Теслинграда почели 1991. године, између припадника српских снага ТО и војске са једне стране, а са друге стране хрватских снага.

Објашњава да су хрватске специјалне јединице долазиле у Теслинград и вршиле провокације. Вршили су провере тако што су људе извлачили из возила, пребијали, затварали и иживљавали се над људима српске

националности. Због свега тога створио се бунт у народу. По лакалним местима, као и у Теслинграду у почетку су кренуле ноћне страже, пошто су Хрвати, униформисани припадници њихове војске ЗНГ,ХОС, припадници МУП-а Хрватске долазили у Теслинград и малтретирали Србе.

Пре доласка у Теслинград наводи да је био на Плитвичким језерима за време тзв. «кровавог Ускrsa» 1991. године. Објашњава да је један део Хрвата који су били организовани у хрватским оружаним снагама (ХОС) и Збору народне гарде (ЗНГ), кренули да угуше српску побуну («балван револуција») у Кину. Међутим, били су заустављени на Плитвичким језерима и ту је било и жртава са стране српских снага.

После тога отишао је у Голубић на Велебиту где је искључиво била војна обука. Први надређени по војној линији му је био «капетан Драган» и на основу његове усмене одлуке одлази у Лички Осик.

Хрватска полиција је кренула са постављањем полицијских снага у местима где су живели Срби. У насељу Лички Осик, који су у то време назвали Теслинград, живело је већином српско становништво, а у другом делу Старог Личог Осика који је делила пруга, живело је претежно хрватско становништво. Према Љубову, Титовој Кореници и Плитвичким језерима је било јако хрватско упориште, и ту је постојао контролни пункт.

Учествовао је у борбеним акцијама на Личком Осику, свакодневно су одговарали на непријатељску ватру и изводили акције иза непријатељских линија. Организовали су страже и копали ровове око Теслинграда.

Објашњава да је био припадник специјалне јединице за посебне операције САО Крајине, да је по војној структури био под непосредном командом «капетана Драгана», а по безбедносној надређени му је био Душан Орловић.

Полицијска станица у Теслинграду формирана је октобра месеца 1991. године, по наређењу тадашњег начелника Станице јавне безбедности Гранац, Марка Драгичевића. Од тог момента његова специјална јединица фактички припада полицији САО Крајине, те у том смислу добијају плаве униформе, али и поред тога сви су остали у шареним униформама са задуженим аутоматским пушкама, бомбама и пиштолима као њиховим личним задужењем.

Постављен је за заменика командира полиције за подручје Теслинграда. Командир полицијске станице Теслинград је био Наранчић Радомир, а командант ТО Теслинграда био је Милан Мирић.

Породица █████ живела је на 15-20 километара од Теслинграда у викендацији која се налазила на рубном подручју где су били положаји хрватских оружаних формација. Истакао је да никде нису хтели да се укључе, нити да узму оружје и све то било им је чудно. Сазнали су да је █████ рођени брат, Рендулић Петар, био командант бојног хрватског подручја. Запазили су да када би долазили у Лички Осик престајали су напади «усташа», што је био знак да сарађују са њима. █████ је код себе имала радио станицу преко које је одржавала везу са «усташама».

Наводи да су чланови породице █████ ухапшени у октобру 1991. године због тога што су од стране Војно безбедносне агенције припадника специјалне јединице при ријечком корпусу означени као издајничка породица.

Наиме, сматрало се да су чланови породице █████ снимали српске положаје, затим се враћали у своју викендицу, због чега је издата наредба за њиково лишење слободе.

Наредбу да се лише слободе издали су комадант Територијалне одбране Мирић Милан, пуковник Вуњак Милан и комадир ПС Теслинград, Наранчић Радомир. █████ су ухапсили ријечки специјалци, извесни «Рамбо», «Зоља», «Чучо». Прво је ухапшен █████, док је био у свом путничком возилу марке «форд ескорт» којом приликом је у пртљажнику његовог путничког возила пронађена униформа МУП-а Републике Хрватске, а у континуитету хапшени су и остали чланови породице Ракић и то Ракић Мане, Ракић Молован и Ракић Радмила. На главном претресу одржаном дана 12.03.2012. године истакао је да Ракићи нису били цивили, да су били задужени војним оружјем и имали ратни распоред у чети у Кули.

Били су затворени у полицијској станици која се налазила у згради дечијег вртића у Теслинграду. Са █████, █████, █████, █████ у вези њихове сарадње са МУП-ом Хрватске разговарао је он и Малиновић Мирко, а поред њих двојице, са њиме су разговарали и специјалци.

Након њиховог хапшења извршен је претрес њихове куће од стране припадника специјалне јединице, где је пронађена радио станица заједно са планом из кога је видљиво на који начин су чланови породице █████ одржавали везу са припадницима непријатељских снага. Једино није ухапшена █████ да би се пратила да ли ће остварити још неке контакте са непријатељем, па је иста остала да живи у викендици.

Учествовао је у испитивању чланова породице █████. Након 10-так дана од лишења слободе чланова породице █████ отишао је код начелника Државне безбедности Крајине, Орловић Душана званог «Сова», питао га шта да ради са њима, а он му је рекао «немој да их доводиш, шта ће ми, узми то и поби их». Након два до три дана поново је отишао код Орловића и питао шта да ради са █████, а он му је рекао да уради оно што му је наложио.

Једне вечери у просторијама станице милиције у Теслинграду срео је Богуновића и Малиновића са којима се свакодневно дружио и саопштио им какво наређење је добио од Орловића. Малиновић и Богуновић су знали да ради за ДБ и да је одлазио у Книн. Питао их је да ли хоће да иду са њим, а они су му рекли да нема никаквих проблема. О свему томе обавестио је опт. Груичића и окр. Новаковића. Све је било на основу другарства и пријатељства. Истакао је да никоме ништа није наређивао нити икога условљавао. Постигао је са њима договор да лише живота породици █████, са чиме су се они сагласили. Истакао је да је одлучио да са њима изврши то дело из разлога што је са њима одрастао, био у одличним односима и интензивно се дружио.

У вечерњим сатима између 20. и 21. октобра, како је то прецизирао на главном претресу 04.10. и 03.11.2010. године, Малиновић, Богуновић и он, отишли су до Широке Куле до викендице у којој је живела █████ у намери да је лише живота, а како је то и нарёдио Орловић Душан. Сви су били наоружани, имали су аутоматске пушке, пиштоле и бомбе. У викендицу су дошли у вечерњим сатима возилом «Форд», који је одузет █████

приликом хапшења. Возио је Малиновић. Том приликом нису имали намеру да јој претресају кућу, с обзиром да је претходно више пута била претресана. Малиновић Мирко и Богуновић Милан су остали испред куће да чувају стражу, јер се кућа налазила на рубном подручју где су биле непријатељске хрватске снаге. Када је ушао у викендицу, ~~Р.~~ га је питала да ли може да поштеди њу и чланове њене породице и понудила се да сарађује са њима, и помогне им да ухапсе њеног брата који је био високи официр хрватских оружаних снага. Рекао јој је да је сада касно, извадио је аутоматски пиштолј 7,65 мм, марке «шкорпион» и са растојања од 2 до 3 метра испалио је два метка у тело ~~Р.~~ и на месту је усмртио. Када је лишио живота у викендицу су ушли Малиновић Мирко и Богуновић Милан и заједно су пронашли петролеј, набацали старе чаршаве на тело покојне Ракић Луџе и заједно запалили њу и викендицу. Њему је пао на памет да запали викендицу из разлога што су је сматрали за легло издајника. Малиновић Мирко и Богуновић Милан се ничему нису супротстављали, нити негодовали јер су са намером да је убију и дошли.

Након нелико дана после убиства Ракића, крајем октобра 1991. године, такође по договору са Малиновић Мирком, Груичић Богданом, Новаковић Гораном и Богуновић Миланом извели су чланове породице Ракић из подрума дечијег вртића са намером да их убију.

Објашњава да су Малиновић, Богуновић, Новаковић и он отишли код Груичића, код кога се налазило возило «ТАМ». Тада је рекао Груичићу «Богдане, дошли смо, идемо», а Груичић је рекао да нема проблема, јер су претходно о томе разговарали а и знао је где се налази јама «Голубњача».

Наоружани са аутоматским пушкама, пиштолјима и бомбама, кренули су до станице милиције где се у подруму налазио притвор. Камион «ТАМ» је паркиран испред степеница и изводе чланове породице Ракић. Отворио је врата од притвора и рекао ~~Р.~~ да иду за Книн. Узео је лепљиву траку. Са Груичићем, Богуновићем, Новаковићем и Малиновићем улази у притвор, изводе једно по једно лице, тачније неко изводи, неко им веже руке и уста лепљивом траком да не би паничили и убацују их у задњи део камиона.

У истрази Окружног суда у Сомбору дана 01.03.2010. године наводи да је на путу ка ѡами Голубњачи Груичић возио, а да су се поред њега налазили Богуновић Милан и он, док су Малиновић Мирко и Новаковић Горан остали у задњем делу возила, да би у истрази и на главним претресима овога суда променио исказ наводећи да је он са Малиновићем и Новаковићем седео позади јер није било потребе да седи напред зато што је Груичић знао пут који води до ѡаме.

Отишли су у правцу Љубова, дошли су до једног засеока Сердари, где су њихове јединице држале пункт. Након што су их пропустили дошли су до ѡаме «Голубњача» која се налазила на неких 50-70 метара од макадамског пута. Угасили су светла и изводили једно по једно лице из возила. Прво су извели Ракић Драгана, у кога су пуцали истовремено Малиновић Мирко из пиштолја 7,62 тзв. «ТТ-јац» и он из аутоматског пиштолја „шкорпион 7,65 мм“, након чега је пао у ѡаму. Затим су извели ~~Р.~~ у кога пуцају и то у главу, потиљак и тело Малиновић, Груичић и он, након чега и Милован пада у

јаму. Потом изводе Ракића у кога пуцају Малиновић, Груичић, Новаковић и он.

У истрази Окружног суда у Сомбору 01.03.2010. године, је навео да је Ракић Милан пао у јаму. Ракић Милан је пао поред јаме, а Ракић на метар од места где јој је отац лежао мртав.

На главном претресу од 04.10.2010. године је навео да је Милан остао на рубу јаме, да би на претресу од 03.11.2010. године закључио да ипак поред јаме остају и Милован и Милош. Миловану су пуцали у главу, у потиљак и у тело. Пуцали су из пиштоља. Пушке се тада нису користиле.

На крају су извели Ракићу коју су пуцали Малиновић, Груичић, Новаковић, Богуновић и он. Богуновић је у Ракић Ракићу пуцао из пиштоља ТТ 7,62 мм, који му је он дао јер му се заглавио аутоматски пиштољ „шкорпион“, а Богуновић је имао аутоматску пушку која је остала у кабини возила. Ракић је пала у јаму.

Затим је рекао Груичићу и Богуновићу да гурну два тела у јаму, и то само из разлога што су та два тела била ближе њима.

Вратили су се назад у Теслинград. Сутрадан је обавестио Наранчић Радомира о ономе што су учинили, а Орловић Душана је известио након неколико дана.

Бранилац опт. Чеде Будисављевића, *адв. Милан Лукић у завршној речи* на главном претресу дана 13.03.2012. године наводи да остаје у свему код завршне речи дате у претходном првостепеном поступку. Оптужени Чедо Будисављевић је признао извршење кривичног дела и истакао да се у поновљеном првостепеном поступку ништа није посебно десило што би довело до утврђења другачијег чињеничног стања. На припремном рочишту учињено је неспорним постојање наредбе Душана Орловића да се породица Ракић лиши живота. Опт. Богуновић Милан је потврдио неке елементе исказа опт. Чеде Будисављевића. Сви докази изведени у овом поновљеном поступку су идентични са доказима у првом првостепеном поступку. У односу на одмеравање кривичне санкције према опт. Будисављевић Чеди предлаже да као олакшавајуће околности суд узме све оне околности које је већ узео у прво првостепеној пресуди, и то признање кривичног дела, ранију неосуђиваност, незапосленост, као и да је отац једног детета. На све те олакшавајуће околности суд треба узети као олакшавајућу околност постојање наредбе Душана Орловића да се породица Ракић лиши живота. Без обзира што не постоје услови за искључење одговорности, сматра да она мора бити узвета у обзир приликом одмеравања казне, јер свест и воља учинилаца приликом извршења овог кривичног дела сигурно не би били да није било такве наредбе.

Опт. Чедо Будисављевић у завршној речи на главном претресу дана 13.03.2012. године у свему се придружио речи свога брачноса. Поступао је по наређењима начелника Државне безбедности, Душана Орловића. Ниаквог мотива нису имали да ликвидирају породицу Ракић. Са члановима породице

■ његова породица била је у пријатељским односима. Једини разлог за њихову ликвидацију била је њихова сарадња са непријатељем. Чланови породице ■ били су ухапшени са разлогом, а наређење Душана Орловића проследио је својим људима и заједно у договору са њима је све то урадио. ■ нису били цивили, они су били војно задужени са војним наоружањем, са војним пушкама, са војним распоредом. Ту тврђује и командант Територијалне одбране Мићко Мирић, као и други сведоци. Истиче да је несрећан што се све ово додило и да је крив због тога. ■ су настрадали, због непријатељског деловања, због радио станице која је нађена. Није могао да игнорише наређење Душана Орловића. У то време то нису биле нормалне околности, био је рат.

Оптужени Малиновић Мирко саслушан у ПУ Сомбор дана 28.12.2009. године бранио се ћутањем, у претк rivичном поступку Окружног суда у Сомбору Крибр.185/09 од 29.12.2009. године је негирао извршење кривичног дела, док је у истрази пред Вишом судом у Београду Ки-По2 87/2010 од 08.06.2010. године навео да се не сећа, да би потом негирао извршење кривичног дела. На главном претресу од 03.11.2010. године, као и на главном претресу у поновљеном поступку 12.03.2012. године, поновио је да се не сећа.

Наиме, саслушан *пред истражним судијом Окружног суда у Сомбору 29.12.2009. године* је навео да нису тачни наводи да је извршио кривично дело које му је стављено на терет.

Објашњава да је у октобру месецу 1991. године мобилисан у јединицу Територијалне одбране Теслинград у којој је возио санитетско возило. Будисављевић Чеду, Богуновић Милана, Груичић Богдана и Новаковић Горана је познавао из тог периода, али се они нису налазили у истој територијалној јединици.

Даље објашњава да је рањен 11. новембра 1991. године којом приликом је задобио тешке телесне повреде, ампутиране су му обе ноге испод колена због чега носи протезе и креће се уз помоћ штака, а задобио је повреде и у пределу главе, као и грудног коша. Од задобијених повреда лечио се у Београду скоро годину.

Наводи да нема никакве везе са убиством чланова породице Ракић, није учествовао у одвођењу Ракића Мане, М. ■, Драгана и Радмила крајем октобра месеца 1991. године до јаме Голубњача, нити има било какве везе са њиховим убиством. Такође у току ноћи између 20. и 21. октобра 1991. године није учествовао у претресу викендице у Широкој Кули, нити има било какве везе са убиством Ракића Мане. Све чланове породице ■ је лично познавао.

Такође нема никаква непосредна сазнања о томе да ли су чланови породице ■ конкретно Мане, М. ■, Драгана и Радмила ■ били у притвору у Теслинграду.

Саслушан у истрази Вишег суда у Београду, Одељења за ратне злочине дана 08.06.2010. године, наводи да се не сећа скороничега јер је био тешко

рањен, имао је повреде главе, био је у коми, али му је из папира познато да је возио санитет. Наводи да му Чедо Будисављевић, као ни Душан Орловић нису надређени. Био је наоружан и имао је аутоматску пушку.

У извршењу кривичног дела које му је стављено на терет није учествовао. Никада није ишао у акцију са лицима који су окривљени у свом кривичном поступку. У то време Будисављевић Чеда био је заменик командира полиције. Сви су били униформисани.

У наставку саслушања на питање истражног судије да ли тврди да није учествовао или да се не сећа, наводи да за тај догађај не зна.

Није му познато да су чланови породице Ракић убијени, а први пут је дознао у јануару месецу 2009. године, када је први пут саслушан.

Приликом суочења у поступку истраге дана 17.06.2010. године, опт. Будисављевић је тврдио да је добио наређење од Душана Орловића, начелника Државне безбедности да се комплетна фамилија Ракић убије зато што су издајници, да су заједно ликвидирали Џ. П. и остале чланове породице Ракић, да је пуцао и опт. Малиновић.

Оптуженни Малиновић Мирко је на све тврђење опт. Будисављевића, одговорио «не изјављујем да нисам пуцао, ја се не сећам тоганичега».

Саслушан на главном претресу дана 03.11.2010. године опт. Малиновић Мирко је навео да се не сећа извршења кривичног дела, јер је настрадао и био је у коми. Навео је да се у том периоду налазио у ТО, да је познавао породицу Ракић, као и остале оптужене.

Опт. Малиновић Мирку је предочен његов исказ дат у истрази Окружног суда у Сомбору од 29.12.2009. године, где је тврдио да нема никакве везе са убиством чланова породице Ракић да није учествовао у одвођењу Ракића, Јована Ракића, Драгана Ракића крајем октобра 1991. године и да није учествовао у претресу викендице нити има било какве везе са убиством Ракића Пуле (транскрипт аудио записа са главног претреса од 04.11.2010. године, стр. 12/107). Опт. Малиновић Мирко је навео да нема објашњење за те разлике.

У поновљеном поступку на главном претресу дана 12.03.2012. године, истакао је да се не сећа критичног догађаја и да не може ништа коментарисати.

Бранилац опт. Малиновић Мирка, **адв. Ђорђе Дозет** у завршној речи на главном претресу 13.03.2012. године истакао је да је на припремном рочишту учињено неспорним да је кривично дело које је предмет овог кривичног поступка, учињено по наређењу Државне безбедности Крајине и то Душана Орловића који је био претпостављени опт. Будисављевић Чеди. Неспорно је да је наредбу за ликвидацију* породице Ракић, према бази, односно непосредним извршиоцима, пренео Чеда Будисављевић. Реализацију те наредбе ни животно, ни логично, ни војнички, ни полицијски не спроводи никада група људи, него увек о њој одлучује један човек. Очекивао је да ће опт. Чедо Будисављевић рећи да је једини одговоран за реализацију наредбе

Душана Орловића и да је управо он ликвидирао породицу █████ због издаје. Уместо тог очекивања постоје три верзије и то верзија опт. Чеде Будисављевића који каже да је наредбу реализовао договорно, опт. Богуновића који каже да ни у каквом одлучивању није учествовао али да није смео да се супротстави договору и наредби, и опт. Груичића који наводи да га нико ништа није питао и да је извршавао наређења свог командира који о свему одлучује. Поставља се питање ко је и у ком обиму учествовао у извршењу кривичног дела које је предмет ове оптужнице. Једини материјални доказ везано за овај злочин, за ово кривично дело јесте посмртни остаци чланова породице █████. Ниједан тај материјални доказ не потврђује причу опт. Чеде Будисављевића да је у сваког од чланова породице █████ испаљено најмање два до пет пројектила. Опт. Будисављевић тврди да је заједно са њим пуцао опт. Малиновић. Мирко Малиновић је у рату преживео једну тешку физичку трауму, физичка је видљива, а психичка је невидљива, али та траума је из његове свести избрисала цео један део његовог живота. Његова породица и породица █████ су у пријатељским односима били годинама, он нема било какав лични разлог да учествује у овом кривичном делу, зато је његово изјашњење по захтеву за спровођење истраге пред Окружним судом у Сомбору било негирање, јер себе не доживљава као особу која је способна да учини дело које му је стављено на терет. Са друге стране опт. Малиновић Мирко не може да пронађе било какав разлог да би га Будисављевић, Богуновић и Груичић лажно стављали у контекст времена, места и начина извршења кривичног дела ако то наравно није истина. Опт. Мирко Малиновић не тражи за себе милост, он напрото себе не види у тој причи. Нема доказа који потврђују његово учешће у ликвидацији на начин да испаљује пројектиле у тела чланова породице █████, а само присуство на месту где је злочин учињен, није злочин. Предлаже да се уз примену начела «у случају сумње у корист окриљеног», окриљени Мирко Малиновић ослободи од оптужбе.

У својој завршној речи на главном претресу дана 13.03.2012. године, опт. Малиновић Мирко придружује се речи свога браниоца.

Оптуженни Богуновић Милан у својој одбрани изнетој у истрази Окружног суда у Книну дана 26.11.1991. године, пред истражним судијом Окружног суда у Сомбору 29.12.2010. године, пред истражним судијом Вишег суда у Београду, Одељења за ратне злочине дана 08.06.2010. године, на главном претресу дана 03.11.2010. године не признаје да је извршио кривично дело које му је стављено на терет, а на главном претресу у поновљеном поступку 12.03.2012. године наводи да је постојао договор између опт. Будисављевић Чеде, Малиновић Мирка, Груичић Богдана и њега да се лише живота оштећени █████, █████, █████, али да није пуцао ни у једног члана породице █████.

У фази истраге Окружног суда у Книну дана 26.11.1991. године навео је да је у Теслинграду био у Територијалној одбрани и то као комадант позадине, на коју дужност је именован од стране скupштине Грачац. Што се тиче борби у то време у Теслинграду, наводи да су они свакодневно били на

положајима, да је доста људи погинуло у борбама са «усташама». На том положају је радио на пословима набавке оружја, хране и другог. Познато му је да су чланови породице Ракић лишени слободе октобра месеца 1991. године, а затим затворени у дечији вртић у Теслинграду. Није му познато ко је од милиционера ишао по њих, али истиче да он није учествовао у њиховом лишавању слободе. Такође му је познато да су Ракић затворени због тога што су сарађивали са «усташама», код неких од њих виђене су радио станице и они су обилазили положаје. Није му познато колико су у затвору држани Ракић, Малиновић, Драган и Радован, али док су они били у затвору, он са њима није контактирао, нити их је саслушавао. Истакао је да Ракић нису чисти Срби, Ракић је из мешаног брака, мајка му је Хрватица, а супруга чиста Хрватица. Познато му је да су пуштени из затвора крајем октобра 1991. године. Није му познато ништа о ликвидацији чланова породице Ракић, а такође не зна где се налази кућа која је изгорела, нити јама у коју су наводно бачени Ракић.

Саслушан 29.12.2009. године у преткривичном поступку Окружног суда у Сомбору, навео је да му је познато да су нека лица била заробљена у просторијама дечијег вртића у Теслинграду и да се једном приликом крајем октобра 1991. године нашао на 10-15 метара удаљен од дечијег вртића и видео када су одатле излазили Ракић и чланови његове породице, тачније били су извођени. Руке су им биле везане селотејпом, жицом или канапом, али се не сећа да ли напред или позади. Из дечијег вртића изводио их је Будисављевић Чеда, а поред њега су били Груичић, Малиновић и још нека лица. Сви су били униформисани осим њега који је био цивил. Чланови породице Ракић су убачени у теретно возило марке «ТАМ». У камион је ушао јер је мислио да чланове породице Ракић возе кући, па је и он кренуо да би им помогао да се врате кући, а неко му је рекао да је у камион. Груичић је управљао камионом, а он је седео до њега. У задњем делу камиона поред чланова породице Ракић су се налазили Будисављевић, Малиновић и још једна особа чијег имена и презимена не може да се сети. Све време је мислио да их возе кући, Груичић није говорио где иду, а он га ништа није ни питао. Када се камион зауставио Груичић је отишao до задњег дела камиона где су били и остали. Колико се сећа Будисављевић Чеда је био главни и мисли да је он рекао где треба камион да се заустави.

Када се камион зауставио он је изашао и пошто је дувао ветар склонио се 15 метара даље. Са места где је стајао није видео никакву ѡаму. Пре него што су испаљени хици није се чуло никакво јаукање жртава, нити њихово запомагање. Са места где је стајао чуло се четири или пет хитаца, али није видео ко је пуцао нити је видео у кога су хици испаљени. Истиче да није прилазио месту где су се чули пуцњи и са Груичићем никога није гурнуо у ѡаму. Сви су били наоружани осим њега. Сећа се да је Будисављевић Чеда имао пиштол, а мисли да су Малиновић Мирко, Груичић и особа чијег имена не може да се сети имали пушке са продуженим кундаком.

Даље објашњава да су након тога са камионом «ТАМ» отишли до једне викендице која се налази на 10 до 15 километара удаљена од Теслинграда, а за коју је неко приликом повратка из шуме рекао да се у њој налази радио

станица. У кућу су ушли Будисављевић Чеда и Малиновић Мирко, док је он остао на вратима викендице. Том приликом је видео једну жену како лежи унутра, чуо је препирку, где је Будисављевић питао где је радио станица, а жена му је одговорила да је више нема. Чеда Будисављевић је претражио викендицу, претурао по кревету и испод њега. Радио станицу није нашао. Видео је да је Будисављевић пуцао у жену са раздаљине од 3 до 5 метара, али тачно не зна колико је хитаци испалио. Потом је један од њих двојице у викендици пронашао флашу бензина коју је посую по викендици, затим упалио ватру и настао је пожар. Није тачно да је он заједно са Малиновићем и Будисављевићем бацао крпе и гардеробу на покојну жену.

Саслушан 08.06.2010. године у фази истраге Вишег суда у Београду, Одељења за ратне злочине, наводи да се не може сетити да ли је први био догађај у викендици са Луцијом или догађај код јаме.

Објашњава да иако Будисављевић тврди да су сви били у униформи са оружјем, он је имао своје цивилне чизме, кошуљу и панталоне ТО. Иначе, опт. Чедо Будисављевић је био припадник специјалне јединице али њему конкретно није био надређен.

Наводи да је једном приликом кренуо у хотел по храну када су нашли Чедо Будисављевић и Малиновић Мирко. Чедо Будисављевић је рекао да треба да се донесе нека радио станица и да му треба помоћ. Ништа му више није објашњавао. Није смео да одбије, кренуо је иако му је лева рука била у гипсу, а није имао ни оружје. Возилом марке «голф», које је возио опт. Малиновић Мирко дошли су до куће. Малиновић и Чедо Будисављевић су ушли у кућу а колико се сећа Малиновић је био у кући ненаоружан. Чуо се пуцањ. Чуло се рафално оружје, а пошто је једино Чедо имао аутоматску пушку мислио је да је он пуцао. У даљем току саслушања мења исказ и наводи да је и Малиновић Мирко имао аутоматску пушку. Даље наводи да је из куће први изашао Малиновић, па Чедо Будисављевић и онда је избила ватра. У кућу није улазио.

Једном приликом Чедо је рекао да треба да се одведу људи у Кореницу без ближег објашњења. Чедо је наредио да се довезе камион и пребаце људи за Кореницу. Сви заједно су били код Богдана Груичића. Никада није силазио у подрум где су били затворени чланови породице ~~Радојић~~. Кренули су Груичићевим камионом «ТАМ». Када су дошли до јаме налазио се крај «ТАМ-ића», био је мрак и није се ништа видело. Колико се сећа чуо је јединачну пуцњаву из више оружја у исто време. Ни у кога није пуцао.

Чедо Будисављевић ниједном приликом није спомињао Орловић Душана, нити да све то треба да се учини по нечијем наређењу. За Орловић Душана никада није ни чуо.

Чедо Будисављевић је често одлазио у Книн и углавном су све наведене директиве долазиле из Книна, јер је тамо био центар специјалних јединица. Чеди нико није смео да противуречи и сви људи који су завршили обуку специјалних јединица су могли свима наређивати. Мисли да је Чедо радио нешто и за Државну безбедност, али никада о томе није причао.

Објашњава да је био присутан приликом увиђаја на лицу места, али није учествовао у показивању лица места.

На главном претресу од 03.11.2010. године је објаснио да је био у Територијалној одбрани. У почетку је радио на пословима набавке хране и лекова, и мислило се да је комадант позадине, иако то није био. Није био у униформи, носио је шарене ТО панталоне, цивилну кошуљу и чизме, тачније био је у полууниформи. Крајем деветог месеца 1991. године повредио је леву руку која му је била у гипсу, а иначе је дешњак.

Навео је да када га је једном приликом опт. Будисављевић Чедо нашао у сали Друштвеног дома, да су кренули до куће у један засек код Широке Куле. Колико се сећа први догађај је био са Луцијом, а након тога догађај код јаме.

Наводи да су дошли до куће и да никакву стражу он и Малиновић нису држали. Врата су била полуотворена и видео је да ~~Луција~~ лежи на кревету. Малиновић је стајао испред полуотворених врата а он је био иза врата. Будисављевић је почeo да тражи радио станицу и да галами на жену. Пошто радио станицу није пронашао, у жену је пуцао са раздаљине од 3 до 5 метара, али му није познато колико хитаца је испалио.

Након пуцњаве ушао је у кућу, а Чедо је бацио, колико се сећа лампу обичну или петролеј и изашли су напоље.

Приликом суочења са опт. Чедом Будисављевићем који је тврдио да су сви заједно запалили леш и викендицу, опт. Богуновић је негирао тврдећи да је само опт. Чедо Будисављевић упалио викендицу (транскрипт аудио записа са главног претреса од 03.11.2010. године, стр.68/104)

Додао је да је он једино знао да иду по радио станицу, што је Будисављевић оповргао децидирено наводећи да је тада рекао да иду да ликвидирају Луцију с обзиром на то да је радио станица била претходно нађена, па је нису ни тражили. Повео их је да би чували стражу у случају изненадног напада. Богуновић је изјавио да то није тачно с обзиром на то да у том тренутку није код себе имао оружје. Опт. Будисављевић је тврдио да оваква изјава Богуновића није тачна, и објасно је да када су кренули сви су имали пушке.

Даље опт. Богуновић Милан објашњава у својој одбрани да чланове породице Ракић није познавао, нити их је икада видeo, осим што је чуо за ~~Милана~~ преко ловаца. Није му је било познато из ког разлога су привођени.

Након што му је предочен исказ који је дао 26.11.1991. године у Окружном суду у Книну, у делу где је навео да му је познато да су Ракићи затворени због сарадње са «усташама» и да су код њих виђене радио станице, и да објасни ове разлике у казивању опт. Милан Богуновић је рекао да се не сећа. Даље наводи да није био упознат са планом да се лиши живота породице ~~Ракић~~

Састали су се испред просторије Друштвеног дома и Чедо је рекао да треба неке људе превести у Книн или у Кореницу. Тада им је такође рекао да иду код Богдана Гручића, и то је рекао њему, Малиновићу и Новаковићу. Када су дошли до Богдана Гручића Чедо му је рекао да треба возилом да се превезу неки људи које он није познавао и колико се сећа Гручић је рекао да нема горива. Возилом су дошли до Друштвеног дома, стајао је крај возила, а у

просторије дечијег вртића колико се сећа ушли су Чедо Будисављевић и Груичић Богдан. Ти људи су утоварени у пртљажни простор. Није учествовао у везивању, односно лепљењу лепљивом траком, а и није могао једном руком. Када су људи утоварени у кабини возила био је са Будисављевићем, а Богдан Груичић је возио. У пртљажном простору са тим људима били су Новаковић и Малиновић. Када су дошли до Широке Куле били су заустављени на пункту. Чедо је са полицијом или војском контактирао и након тога наставили су даље. Чедо је Груичић Богдану рекао да скрене са главног пута на споредни, што је овај и урадио. Из возила је изашао Чедо Будисављевић и командовао да се возилом иде у рикверц, што је Груичић Богдан и урадио. Возило је било окренто у рикверц у односу на јаму.

Након тога изашли су напоље и Малиновић и Новаковић су изашли са људима који су се налазили у пртљажном простору. Колико се сећа људи нису извођени појединачно него сви заједно и од камиона до јаме пратили су их Чедо Будисављевић, Новаковић и Малиновић Мирко. Малиновић Мирко је имао аутоматску пушку. Богдан Груичић је стајао њему иза леђа и били су удаљени једно 15-20 метара од јаме, пошто је био мрак није могао видети ко је у кога пуцао, само је чуо пуцњеве из више оружја. Том приликом није имао оружје и нико му није давао оружје, нити је могао пуцати. Чедо је галамио на њега и Богдана да приђу ближе јами и наредио да двојицу гурну у јаму, што су Богдан Груичић и он и урадили.

Након што му је предочена одбрана Будисављевић Чеде у делу где је навео да је опт. Богуновић Милан пуцао из његовог пиштолја 7,62 мм, који му је дао јер му се аутоматска пушка у том тренутку налазила у кабини возила «ТАМ», тврдио је да није пуцао и да је то чиста лаж, при којој тврдњи је остао и приликом суочења са опт. Будисављевић Чедом на главном претресу 03.11.2010. године (транскрипт аудио записа са гл.претреса од 03.11.2010. године). Опт. Чедо Будисављевић: «Ти си пуцао у Ракић Раду [из маг. пиштолја марке ТТ «Застава 7,62 мм», опт. Милан Богуновић : «Није тачно да сам пуцао у било кога, да сам имао оружје и да ми је неко дао оружје то није тачно, заклети се ти са својим најмилијим и ја ћу се заклети».

Потом му је предочено да је опт. Чедо Будисављевић навео да чланови породице Ракић нису из возила изведени сви заједно, него појединачно, да је и опт. Богуновић Милан учествовао у извођењу, те да је прво изведен Драган, па редом Милорад, Мано и Радоје, опт. Богуновић је тврдио да није тачно да их је изводио, већ је само стајао крај возила, при којој тврдњи је остао и приликом суочења са опт. Будисављевић Чедом.

Не може да објасни из ког разлога је био присутан у оба догађаја, и поред тога што му је лева рука била повређена.

У поновљеном поступку на главном претресу дана 12.03.2012. године опт. Милан Богуновић делимично је променио одбрану, наводећи да је приликом првог исказа био у депресивном стању и није био способан дати повезане изјаве, да је «одмотавао филм», да је имао довољно времена, да је добро размислио и да је дошао до истине шта се уствари догодило. Исиче да је постојао договор између опт. Будисављевић Чеде, Малиновић Мирка, Груичић Богдана и њега да се лише живота оштећени Радоје Мане, Милорад [извршио]

Р. [REDACTED] Д. [REDACTED], али да није пуцао ни у једног члана породице Р. [REDACTED], нити је имао оружје том приликом, а само је физички био присутан када су убијени чланови породице Р. [REDACTED].

Везано за убиство Л. [REDACTED] наводи да су Малиновић Мирко, Чедо Будисављевић и он отишли до куће у којој је живела Л. [REDACTED] да би узели радио станицу. Није било помена да ће се она лишити живота. Малиновић и он остали су испред врата куће, чуо је препирку. Опт. Чедо Будисављевић је одмах питао за радио станцу, а П. [REDACTED] је одговорила да нема радио станицу. Том приликом они нису стражарили испред куће. Чедо Будисављевић је пуцао, не сећа се да ли рафално или појединачно и бацио је флашу петролеја или бензина у неке крпе. Малиновић Мирко и он су на део ватре бацали сваки по крпу. Не може да објасни зашто је бацао крпе, никав разлог није постојао «да ли је био неки инстинкт, да ли самоиницијативно, не би знао» (транскрипт аудио записа са главног претреса од 12.03.2012. године, стр.36/75). Том приликом када је Чедо пуцао није смео да му се супротстави јер му је познато да је био и командант специјалних јединица и да је радио са ДБ-ом.

Даље наводи да су се након овог догађаја Чедо Будисављевић, Малиновић Мирко, Новаковић Горан и он састали у холу биоскопа где је била смештена станица полиције. Чедо Будисављевић је рекао да чланове породице Р. [REDACTED] треба ликвидирати по наредби Душана Орловића, односно ДБ-а из Книна. Након што су постигли договор, отишли су по возило које се налазило код опт. Богдана Груичића. Није му познато да ли је опт. Богдан Груичић раније дознао да чланове породице Р. [REDACTED] треба ликвидирати, али му је познато да је оног момента када су дошли код њега кући Груичић знао шта треба учинити са Р. [REDACTED]. Сви су пристали да испоштују договор.

Чедо Будисављевић је довезао возило до станице милиције. Чланови породице Р. [REDACTED] су излазили из подрума, он је стајао крај возила и није ишао до подрума. Видео је да су Р. [REDACTED] били везани, имали су завезаје руке и селотејп траке. Знао је да треба да их ликвидирају. Груичић Богдан је возио од притвора па све до око 20-25 метара од јаме. Изашли су из возила, а опт. Чедо Будисављевић је рикверцом довезао возило до јаме. Груичић Богдан се удаљио због физиолошких потреба. Након тога је дошао до њега, тачније до возила. Није могао видети да ли је опт. Груичић пуцао. Чуо је више хитаца из више оружја, али није видео ко је у кога пуцао. Он није пуцао и није тачно да је узео пиштолј како је то објаснио опт. Чедо Будисављевић. Тачно је да је Чедо наредио да гурну два тела у јamu.

Објаснио је да се причало да су чланови породице Р. [REDACTED] били војно ангажовани. Познато му је да су избегавали да се приклоне ТО и оружје код њих у Теслинграду нису хтели да задуже.

Бранилац опт. Богуновић Милана, *адв. Ђорђевић Горан у завршној речи* на главном претресу 13.03.2012. године, навео је да је неспорно утврђено да је опт. Милан Богуновић само физички био присутан приликом лишења живота Л. [REDACTED] и осталих чланова породице Р. [REDACTED]. Имајући у виду све чињенице, исказе и околности које су биле присутне како у викендаци, тако и код јаме «Голубњача», сматра да је утврђено да опт. Милан Богуновић као саизвршилац није предузео ниједну радњу извршења дела, нити је предузео

било коју другу радњу која је објективно омогућила извршење дела у смислу стварања услова за извршење дела или отклањања неких препрека које су стајале на путу извршења дела. Неспорно је утврђено да је опт. Милан Богуновић тих дана имао руку у гипсу, те да у тренутку од доласка до викендице пушку не износи из возила, већ оставља пушку у возилу те не може бити говора о предузимању радњи кривичног дела у смислу саизвршилаштва. Што се тиче признања опт. Богуновића да је на ватру која је већ захватила кућу ставио крпе, сматра да нема везе са радњама кривичног дела које му се ставља на терет и да није доказано да је лишио живота нити предузео радњу пуцања у чланове породице █████. Сам чин гурања лешева у јаму не може се поистоветити са претходно постигнутим договором нити са узроком последице кривичног дела у виду наступеле насиљне смрти. Чињеница је да опт. Милан Богуновић уводи једну новину у чињенично стање и то да је имао сазнање да ће чланови породице Ракић бити лишени живота. Међутим, сматра да сазнање о кривичном делу не може да представља и основ одговорности. Сазнање треба третирати као један психички процес који нема везе са физичким предузимањем радње дела осим уколико није у функцији физичког предузимања радње дела, што у овом поступку није доказано. Даље наводи да чланови породице █████ нису били цивили, већ су били укључени у систем одбране локалних оружаних снага. Лука █████ била је предмет вишеструких провера услед сумњи да је сарађивала са непријатељском страном у оружаном сукобу. У конкретном случају није доказано постојање договора. Није доказано да је опт. Милан Богуновић извршио кривично дело које му је стављено на терет. Предложио је да поштујући начело «in dubio pro reo», суд донесе ослобађајућу пресуду у односу на опт. Богуновића.

Опт. Богуновић Милан у завршној речи на главном претресу 13.03.2012. године придржује се речи свог браниоца и истиче да му је жао због догађаја који је оставил трајне последице и на њега.

Оптуженни Груичић Богдан у својој одбрани изнетој у истрази Окружног суда у Книну дана 26.11.1991. године, саслушан у ПУ Сомбор 28.12.2009. године, саслушан 29.12.2009. године од стране истражног судије Окружног суда у Сомбору и 08.06.2010 године, саслушан од стране истражног судије Вишег суда у Београду, Одељења за ратне злочине, на главном претресу дана 03.11.2010. године и у поновљеном поступку на главном претресу 12.03.2012. године, не признаје да је извршио кривично дело које му је стављено на терет. Истакао је да није пуцао ни у једног члана породице █████, а признаје да је присуствовао извршењу дела по наредби опт. Чеде Будисављевића.

У својој одбрани наводи да је за време рата у Хрватској био припадник полиције САО Крајине и распоређен у полицијску станицу у Теслинграду. Углавном је обављао послове одржавања возила. Претпостављени му је био командир Полицијске станице, Наранчић Рашо, а његов заменик у то време је био Чеде Будисављевић, за кога мисли да је обављао послове и за Државну безбедност.

Почетком '90-тих година у подруму полицијске станице неко време су били затворени чланови породице Р. и М. и његова два сина, од којих му је познато да се један звао Р.

У истрази Окружног суда у Сомбору, наводи да није учествовао у њиховом хапшењу, а да је чуо је да су приведени из разлога што се сумњало да Р. поседује радио станицу којом је откривала положај српских снага. Такође му је и Будисављевић рекао да Р. сарађују са «усташама». Били су у затвору који се налазио у подруму дечијег вртића, а где се налазила станица милиције. Са њима није имао никакве контакте и избегавао је одласке у подрум.

Током поступка пред овим судом, у овом делу мења одбрану и тврди да није знао зашто су Р. приведени, да би у наставку саслушања ипак потврдио да су приведени јер су имали радио станицу и да су сарађивали са «усташама».

У претходном поступку пред Окружним судом у Книну дана 26.11.1991. године навео је да су чланови породице Р. пуштени из затвора крајем месеца октобра 1991. године и да су отишли у непознатом правцу.

Саслушан у ПУ Сомбор дана 28.12.2009. године, мења своју одбрану тако што наводи да се сећа да су једне вечери између 18 и 19 часова код њега дошли Будисављевић Чедо, Богуновић Милан, Новаковић Горан и Малиновић Мирко. Том приликом Будисављевић га је питао да ли је поправио комби марке «ТАМ», пошто би требало са њим да одвезу Р. Мислио је да хоће да их вози у Книн у затвор. У том моменту није знао какве су његове намере са њима.

На главном претресу 03.11.2010. године, приликом суочења са опт. Чедом Будисављевићем, опт. Груичић је остао при својим тврђњама, док је опт. Будисављевић био категоричан да му је рекао да их возе за «Голубићачу». Из стана је кренуо наоружан, понео је пиштолј и пушку, јер је иначе и била обавеза да носе оружје.

Надаље објашњава да је Чедо Будисављевић узео комби и одвезао га до станице полиције која се налазила неких 15-так метара од његовог стана, док су Богуновић, Новаковић, Малиновић и он отишли пешке тамо. Будисављевић је комби паркирао у рикверц према станици. Када су дошли, командир Будисављевић им је рекао да Р. изведу напоље. Пошто је Богуновић имао руку у гипсу, а кренуо је први у подрум, односно према просторији у којој су били Р., он је кренуо за њим. Када је Богуновић дошао до просторије у којој су били затворени Р., скинули су резу, отворио је врата и рекао им «ајде идете за Книн».

У ходнику им је Чедо наредио да један изводи, други да их спроводи уз степениште, а остали да их вежу и стављају у комби.

Богуновић и он из затвора до ходника извели су М. сина Р. кога су ту предали другој двојици, који су М. везали руке. Када су му биле завезане руке, завезана су му била и уста, након чега је стављен у камион. У поновљеном поступку на главном претресу 12.03.2012.

године различито се изјашњава у делу где наводи да су он и командир извели [REDACTED] (транскрипт аудио записа да главног претреса од 12.03.2012. године, стр.56/75), да би у даљем току излагања одбране навео да су он и Богуновић Милан извели [REDACTED] (транскрипт аудио записа да главног претреса од 12.03.2012. године, стр.60/75).

Приликом суочења са опт. Чедом Будисављевићем дана 17.06.2010. године, опт. Груичић мења одбрану у том делу тако што у једном тренутку наводи да је управо он [REDACTED] везао руке (транскрипт аудио записа од 17.06.2010. године, стр.10). У поновљеном поступку на главном претресу дана 12.03.2012. године у овом делу различито се изјашњава наводећи да није везао руке [REDACTED], да би потом у даљем току изношења одбране навео «овога првога смо везали, ја сам изашао напоље, остао код комбија, а после не знам ко је изводио, ко је везао» (транскрипт аудио записа са главног претреса од 12.03.2012. године, стр.56/75 и 58/75).

Даље наводи да је схватио да су Чедине намере другачије и да ће највероватније бити лишени живота. Чедо му је рекао да дође и да стане поред возила, тј. код врата кроз која су у возило улазили [REDACTED]. Малиновић, Будисављевић и Новаковић довели су остале чланове породице [REDACTED] до камиона. Када су све [REDACTED] извели и ставили у возило, Чедо му је рекао да вози на Љубово удаљено око 12 километара од Теслинграда. Био је наоружан, код себе је имао пиштолј, а пушку је оставио у возилу.

Објашњава да су у кабини камиона са њим били Будисављевић и Богуновић, а у товарном простору чланови породице [REDACTED], Малиновић и Новаковић.

На путу су дошли до једног војног пункта, где су их зауставили. Командир је рекао да иду за Кореницу, тако да нико није отварао комби, нити је ко гледао шта возе, продужили су.

Када су дошли у Љубово, Чедо му је рекао да стане, изашао је напоље како би тачно осмотрио где се налази јама «Голубњача». Јама у коју су бачени [REDACTED] се налази на око 12 километара од Сврачковог села, а на путном правцу према Удбини. Када је постао свестан намере својих сабораца, није више био у ситуацији да предузме било шта како би их од те сулуде намере и одвратио, а и бојао се да било шта предузме јер је сматрао да би у тој ситуацији и његов живот био угрожен. Додао је да је поступао по наређењу Будисављевић Чеде.

На путу ка «Голубњачи» Чедо је рекао да су убили [REDACTED] [REDACTED] пре три, четири дана. Одмах га је заболео стомак и када му је Чедо рекао да скрене са пута на макадам, зауставио је возило и изашао напоље. Отворио је позади возила врата где су се налазили Малиновић и Новаковић са [REDACTED], да их пусти да изађу.

Даље објашњава да је отишао у страну и у мраку потражио место због физиолошких потреба. За то време је Чедо Будисављевић сео у комби и дотерао га у рикверц тачно поред јаме. Он се налазио на 30-так метара, чуо је неколико пуцњева из кратког ватреног оружја, из пиштолја, и то непде око пет до шест, а који су допирали из правца возила. Из пушака се није пуцало из разлога што се јаче чује. Вратио се до возила, а када је дошао до задњих врата

видео је Богуновића који је стајао уз врата и није био наоружан, а мисли да је имао руку у гипсу. Видео је да два члана породице [REDACTED] недостају, и одмах му је било јасно да су били лишени живота и бачени у јаму. Након тога следећа два члана породице [REDACTED] су били изведени из возила. Стаяли су поред ивице јаме са истим повезима које су им ставили приликом њиховог извођења из затвора у Теслинграду. Богуновић и он су их, а након што су лишени живота, гурнули са ивице у јаму. Даље објашњава да се Будисављевић обратио Богуновићу и њему речима «шта чекате, гурните то двоје» и у моменту када Богуновић и он гурају два тела у јаму, тројица њихових сабораца стоје на два до три метра од њих.

Не сећа се ко је пуцao у њих, али се сећа да су користили пиштолje. Нико од њих није имао пушке. Он је имао пиштолj који је био на линном задужењу, а ради се о пиштолju тзв. «ТТ-јцу» калибра 7,62 mm, али га није употребио. Није испалио ниједан метак ни из једног оружја ни у једног члана породице Ракић. Пушку је имао у комбију.

Приликом суочења на главном претресу дана 03.11.2010. године, опт. Чедо Будисављевић је био изричит да је и опт. Груичић пуцао и то из пиштолja марке 7,62 ТТ појашњавајући да Груичић није пуцао у [REDACTED], али да је као и он пуцао у [REDACTED] Мирковић, Радовану и Марку, што је опт. Груичић негирао.

Након свега, њих петорица су сели у комби и вратили се у Теслинград.

Испитан у поступку истраге Вишег суда у Београду, Одељења за ратне злочине дана 08.06.2010. године, објашњава да опт. Будисављевић Чедо њему никада није рекао да је Орловић наредио убиство породице [REDACTED]. Мисли да је он радио за Државну безбедност.

За Малиновић Мирка зна да је возио санитет и да је имао униформу. Богуновић Милан је у то време био у Територијалној одбрани, интенданти и у униформи.

Што се тиче [REDACTED] Ракић, опт. Груичић је приликом саслушања дана 28.12.2009. године у ПУ Сомбор навео је да је месец дана по његовом доласку у затвор у Книн, сазнао да је пре убиства породице [REDACTED] лишена живота и [REDACTED] Пуцију, која је била Хрватица.

Међутим, саслушан у претходном поступку дана 08.06.2010. године и на главном претресу 03.11.2010. године је навео да је за убиство [REDACTED] Ракић први пут чуо на путу ка «Голубњачи», када је Будисављевић рекао да су пре три или четири дана убили [REDACTED] Ракић. Чедо Будисављевић му је рекао да је он убио Луцију, а да су двојица била са њим, да би на главном претресу 03.11.2010. године појаснио да мисли да су са њим били Богуновић и Малиновић. Приликом суочења у поступку истраге дана 17.06.2010. године, као и на главном претресу дана 03.11.2010. године, опт. Будисављевић је остао при тврдњи да је опт. Груичићу рекао три, четири дана раније пре него што су кренули да возе Ракића и [REDACTED] Пуцију [REDACTED] Ракићи.

Бранилац опт. Груичић Богдана, адв. Елек Милан у завршној речи на главном претресу дана 13.03.2012. године наводи да се поновљени поступак

свео на понављање доказа који су у претходном поступку изведені, те да се није могла утврдити ниједна нова чињеница. Из изведеніх доказа није доказано да радње које је опт. Груичић предузео свесно, са договором, без договора, по наредби или другарству, чине радње извршења кривичног дела које му је стављено на терет. Предлаже да се опт. Груичић Богдан ослободи од оптужбе.

Опт. Груичић Богдан у завршној речи на главном претресу дана 13.03.2012. године наводи да се пријадружује речи свога браниоца и да му је жао породице.

У доказном поступку суд је извршио увид у писмене доказе, и то : у пресуду Вишег суда у Београду, Одељења за ратне злочине К-По2 46/2010 од 14.03.2011. године, као и у решење Апелационог суда у Београду Кж По2 7/11 од 09. и 10.11.2011. године, у спис Окружног суда у Книну бр.Кио.2/91 и спис Жупанијског суда у Госпићу Кио.12/01, у решење истражног судије Окружног суда у Книну, САО Крајина, број Кио. 2/91 којим је одређен притвор против осумњичених Будисављевић Чеде, Груичић Богдана и Богуновић Милана, а који им се рачуна од дана лишавања слободе 15.11.1991. године, у поднесак истражног судије Окружног суда у Београду Кри.2126/91 од 17.01.1992. године из којег произлази да је истражни судија дана 17.01.1992. године у 09,00 часова обавио телефонски разговор са потпуковником Тадићем при ВМА и да је обавештен да особа по имени Малиновић Мирко не пролази кроз евиденцију Војно медицинске академије у Београду, нити се лечио у овој установи, у спис Вишег суда у Сомбору Ки 104/09, у захтев за спровођење истраге Окружног јавног тужилаштва Сомбор бр.31/06 од 30.12.2009. године, у решење о спровођењу истраге Окружног суда Сомбор од 31.12.2009. године, у решење Вишег суда Сомбор бр.Ки.104/09 од 04.01.2010. године, у наредбу Вишег суда од 04.01.2010. године, у лекарску документацију за опт. Богуновић Милана од 03.12. и 08.12.2009. године Здравственог центра Бачки Грачац, у отпусну листу са епикризом за Богуновић Милана Здравственог центра «Др Радивој Симоновић», у извештај лекара специјалисте број картона 28475 Здравственог центра «Др Радивој Симоновић» Сомбор, као и извештаје лекара специјалисте Дневне болнице Здравственог центра, у спис Окружног суда у Сомбору Ки.82/06, у записник о увиђају од 20.11.1991. године, у поднесак заменика тужиоца за ратне злочине од 20.05.2010. године којим извештава да је преузео кривично гоњење против Орловић Душана, Будисављевић Чеде, Малиновић Мирка, Богуновић Милана, Груичић Богдана и Новаковић Горана, у захтев за спровођење истраге Тужилаштва за ратне злочине КТРЗ 6/10 од 18.05.2010. године, у извештај вештака специјалисте медицинске психологије Верице Дедић за опт. Будисављевић Чеду од 15.02.2010. године, за Богуновић Милана од 18.02.2010. године, за Груичић Богдана од 19.02.2010. године и за Малиновић Мирка од 25.02.2010. године, у налаз и мишљење др Влашки Милојка, Опште болнице «Др Р. Симоновића» Сомбор, Одељење психијатрије од 24.02.2010. године, у налаз и мишљење судског вештака Ђорђа Алемпијевића од 10.06.2010. године, у решење Вишег суда у Београду, Одељење за ратне злочине о спровођењу истраге против

Орловић Душана и Новаковић Горана у предмету Ки-По₂ 87/2010 од 18.06.2010. године, као и решење о одређивању притвора и наредба за издавање потернице од 18.06.2010. године, као и у решење о прекиду истраге против Орловић Душана и Новаковић Горана Ки-По₂ 87/2010 од 28.06.2010. године, у службену белешку Службе за помоћ и подршку оштећенима и сведоцима К-По₂ Су 44/10, у извештај лекара специјалисте за Бакић Марију од 27.10.2010. године и за Сукур Јеку од 02.11.2010. године, у скице места ликвидације породице **Р.** сачињене од стране оптужених Груичић Богдана, Богуновић Милана и Будисављевић Чеде, у извод географске карте достављене од Републичког геодетског завода, Сектор за картографску обраду и издаваштво, у допис Републике Хрватске, Управе за заточене и нестале од 26.10.2007. године и у записник састављен код Завода за судску медицину и криминалистику у Загребу од 04.10.2004. године, у извештај ДНА лабораторије Завода за судску медицину и криминалистику од 10.02.2004. године, у потврду о смрти за **Р. и М.**, у записник састављен код Завода за судску медицину и криминалистику у Загребу од 01.10.2004. године, у извештај Завода за судску медицину и криминалистику од 10.10.2007. године као и мишљење спроведене анализе ДНА за Драгана, **М. и Р.**, **Р.**, у резултате анализе ДНА за **Д. и М.**, **Р. и Р.**, у потврду о смрти Завода за судску медицину Загreb за **Р. и Р.**, у записник Завода за судску медицину од 01.10.2004. године, од 04.10.2004. године, у потврду о смрти за **Д. и Р.** Завода за судску медицину Загreb, у потврду о смрти за **М. и Р.**, у обавештење Дома здравља Оџаци од 26.11.2010. године, у здравствени картон опт. **Г.** достављен од стране Опште болнице «Др Радивој Симоновић» Сомбор – Одељење за дневни третман психијатријских болесника, у извештај МУП РС, УКП, Службе за откривање ратних злочина од 26.11.2010. године, у извештај Министарства правде БиХ бр.02/1-3-11631-10 од 19.11.2010. године везаним за провере за лице Вуњак Драган, у медицинску документацију за опт. Богуновић Милана достављену од стране Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање – Дирекција у Новом Саду од 09.12.2010. године, у допис Жупанијског суда у Карловцу од 06.12.2010. године којим је суд обавештен да у списима који поседује Жупанијски суд у Карловцу не постоји записник о увиђају на месту убиства **Р. и П.**, нема података о скици лица места, photoelaboratu, и да не постоји аудио и видео запис везан за кривично дело извршено код јаме «Голубњача», у налаз и мишљење судских вештака др Наде Јанковић и др Александра Јовановића од 17.12.2010. године, у документацију Жупанијског суда у Осијеку Кир.991/10 од 24.11.2010. године, у обавештења Жупанијског суда у Чаковцу, Копривници, Великој Горици, Вуковару, Вараждину, Пожеги, Бјеловару, Задру, Славонском Броду, Ријеци, Вировитици, Сиску, Дубровнику, Шибенику, Сплиту, Пули, Бујама, Лабину, Пазину, Поречу, Ровињу, у допис Жупанијског суда у Госпићу бр.21 Су 423/2010-2 од 02.11.2010. године, у допис Жупанијског суда у Госпићу бр.Кр.14/10 од 16.11.2010. године, у допис Жупанијског суда у Карловцу К.16/10-186 од 30.11.2010. године, у оптужници Жупанијског државног одвјетништва у Госпићу бр. ДО-К-4/00 од 29.12.2009. године, у службену белешку од 10.01.2011. године и 12.01.2011. године, у обавест проф. Давора

Стриновића из Завода за судску медицину и криминалистику – Загреб од 14.01.2011. године и у допис Жупанијског суда у Госпићу од 20.12.2010. године у прилогу кога је достављен допис Амбуланте Удбина којим нас обавештавају да опт. Милан Богуновић у амбуланти у Удбини не поседује никакву медицинску документацију, у решење Жупанијског суда у Госпићу КИо.90/96-18 од 16.01.2001. године, у поднесак Жупанијског државног одвјетништва у Госпићу број ДО-К-4/00 од 11.01.2001. године, у допис Републике Хрватске, Министарства обитељи, бранитеља и међугенерацијске солидарности број 519-08-10-3 од 22.01.2011. године - подаци за Луцију Ракић Управе за заточене и нестале, и то службена евиденција, као и оперативна евиденција, у допис Опћинског суда у Госпићу, број 21 Су 54/2011 од 01.02.2011. године, а везано за чињеницу да није покренут поступак ради проглашења нестале особе ~~Луције Ракић~~ за умрлу, у поднесак ВБА бр. ~~668~~ од 26.11.2010. године, у извештај из КЕ, Република Хрватска, Министарства правосуђа број 514-04-02-02-10-02 од 26.05.2010. године за Богуновић Милана, Будисављевић Чеду, Гручић Богдана и Малиновић Мирка.

Суд је извршио увид у извештаје из казнене и прекрајне евиденције за опт. Будисављевић Чеду и то извештај МУП-а РС за град Нови Сад бр.235-2 /2018 од 28.09.2010. године, извештај Министарства Републике Хрватске број 514-04-02-02-10-02 од 22.09.2010. године, те извештај из прекрајне евиденције Министарства Републике Хрватске бр 514-04-02-02-10-02 од 23.09.2010. године; за опт. Богуновић Милана и то извештај МУП-а РС за град Сомбор 235-3-936/10 од 08.09.2010. године, извештај Министарства Републике Хрватске број 514-04-02-02-10-02 од 22.09.2010. године, те извештај из прекрајне евиденције Министарства Републике Хрватске бр 514-04-02-02-10-02 од 23.09.2010. године; за опт. Гручић Богдана и то извештај МУП-а РС за град Зрењанин 235-2-2701-02 од 10.09.2010. године, извештај Министарства Републике Хрватске број 514-04-02-02-10-02 од 22.09.2010. године, те извештај из прекрајне евиденције Министарства Републике Хрватске бр 514-04-02-02-10-02 од 23.09.2010. године; за опт. Малиновић Мирка и то извештај Министарства Републике Хрватске број 514-04-02-02-10-02 од 22.09.2010. године, те извештај из прекрајне евиденције Министарства Републике Хрватске бр 514-04-02-02-10-02 од 23.09.2010. године; извештај МУП-а РС за град Београд број 235.2.1/16655/10 од 09.09.2010. године.

Суд је у доказном поступку на главном претресу 12.03.2012. године, на сагласан предлог странака извршио увид у записнике о исказима сведока Мирић Милана, Наранчић Радомира, Драгичевић Марка, Јакшић Милана, Момчиловић Ђорђа, Штрбац Милорада, Димић Петра и Мишчевић Драгана; сведока оштећених Грабац Ивице, Димић Невенке, Кеџојевић Радмиле и Сукур Ђорђа, Бакић Марије и Сукур Јеке. Суд је извршио увид и у записнике о испитивању судских вештака др Ђорђа Алемпијевића, Верице Дедић и др Милојка Влашки, др Наде Јанковић и др Александра Јовановића. Суд је такође дана 12.03.2012. године извршио увид у записник о испитивању сведока проф. др Давора Стриновића испитаног путем видеоконференцијске

везе. Сведок је због своје спречености да присуствује главном претресу, предложио да буде испитан путем видеоконференцијске везе.

Одредбом члана 14 Закона о организацији надлежности државних органа у поступку за ратне злочине, прописано је да ако није могуће обезбедити присуство сведока или оштећеног на главном претресу, њихово испитивање може се вршити путем видеоконференцијске везе.

Испитивање путем видеоконференцијске везе обављено је и на начин предвиђен одредбама Европске конвенције о међусобном пружању правне помоћи у кривичним стварима и Другог додатног протокола уз ову Конвенцију.

Сведок Мирин Милан испитан у претк rivичном поступку Окружног суда у Новом Саду Кри. 1370-06 од 23.11.2006. године, у истрази Вишег суда у Београду, Одељења за ратне злочине Ки-По2 од 21.06.2010. године, те на главном претресу дана 05.11.2010. године, а у чије исказе је суд извршио увид на главном претресу дана 12.03.2012. године, наводи да су оружани сукби у Теслинграду почели званично 28.08.1991. године. У то време се налазио на месту комаданта ТО Теслинград и његова дужност је била да организује одбрану града и заштиту цивилног становништва. Оптужени Милан Богуновић је био његов заменик, односно заменик за позадину. Његова дужност је била да набавља оружје, храну и све што је било потребно. Колико се сећа Богуновић је у то време имао руку у гипсу.

Објашњава да се кућа у којој су боравили ~~Радомир~~ налазила на рубном подручју са хрватским снагама. ~~Радомир~~ је познавао од раније, а код њега је био евидентиран као цивил. Познато му је да је његова жена ~~Даница~~, била Хрватица. Фактички није желео да се бори ни на једној ни на другој страни. Наводи да је од командира чете добио притужбе да ~~Радомир~~ кога је познавао од раније, и његови синови неће да иду на положаје нити на Кленовац нити на Лички Осик.

Обавио је разговор са ~~Мирославом~~ у присуству пуковника Вуњака и речено је да морају ићи на положај или према Теслинграду или према Кленовцу где су имали кућу. Познато му је да су у октобру приведени ~~Радомир~~ и његова супружница у Станицу специјалних јединица где су саслушавани. Задржани су у подрумским просторијама које су фактички просторије за задржавање приведених лица. Мисли да су приведени код Будисавњевић Чеде који је у то време обављао функцију командира специјалних јединица у том граду.

Детаљи саслушања ~~Радомир~~ нису му познати, а причало се да су они након 4-5 дана од када су приведени, нестали. Тада се у месту причало да су убијени и бачени у јamu Голубњача. Нема непосредних сазнања, али су у време њиховог привођења рекли да је повод био што су пронашли радио станицу у бунару њихове куће.

Сведок Наранчић Радомир испитан у истрази Окружног суда у Сомбору Ки. 82/06 од 12.01.2007. године, пред истражним судијом Вишег суда у Сомбору Ки. 104/09 од 11.01.2010. године, те на главном претресу дана

05.11.2010. године, а у чије исказе је суд извршио увид на главном претресу дана 12.03.2012. године, наводи да су сукоби у реону Теслинграда, Широке Куле и Острвице започели на празник «Госпојину», односно 28.08.1991. године. Полицијска станица у Теслинграду је формирана 21.08.1991. године и бројала је негде око 30 људи. Објашњава да се у близини Теслинграда налазила пруга и са једне стране пруге биле су јединице српских снага, а са друге стране пруге налазиле су се непријатељске јединице, јединице хрватских снага.

Наводи да је у току 1991. године живео у Теслинграду где је био командир полицијског одељења. Чедо Будисављевић је био командир одељења специјалне полиције, и хијерархијски је био њему потчињен, али фактички није могао имати утицаје на његово понашање и његове одлуке.

Колико је њему познато породица Ракић њима није била интересантна али су стизале дојаве да су они шпијуни. Првенствено је о томе говорио њихов комшија Сулејман, али је он сматрао да је то резултат њихових ранијих комшијских свађа.

Милан Вуњак, који је био војно лице у пензији, једном приликом му је рекао да се Ракићи приведу на информативни разговор. Лично није дао никакав налог за привођење. Познато му је да је постојала тзв. «Зољина група», која је била независна од његовог полицијског одељења, а били су у склону тадашње ЈНА и да су у привођењу чланова породице Ракић учествовали «Рамбо» и «Зоља». Вуњак Милан и он су имали намеру да заштите чланове породице Ракић, јер су по њему оптужбе биле неосноване. Последњи пут када су приведени под оптужбом да поседују радио станицу он се није налазио у Теслинграду и о томе је обавештен након повратка.

Једно јутро, а како то објашњава приликом испитивања у истрази Окружног суда у Сомбору 12.01.2007. године, када је дошао у Теслинград, видео је да Ракића нема у притвору, питао је заменика Чеду Будисављевића где су Ракићи, а он је одговорио да су вероватно отишли преко пруге, што у жаргону значи да су прешли преко непријатељу, на супротну страну или да су лишени живота, да би у даљем току испитивања објаснио да му је када се вратио из Книна, Будисављевић рекао пред станицом полиције да су Ракићи стрпали у комби, убили их, а затим бацали у јаму Голубњача, те да је поред њега било још четворо људи не наводећи њихова имена.

О свим дешавањима односно, о убиству породице Ракић обавестио је начелника. Наиме, Драгичевић Марко је са својим сарадницима дошао у Теслинград и позвао њега и Будисављевића да дођу у Грачац као би били саслушани, што су они и учинили.

На главном претресу 05.11.2010. године мења исказ утолико што наводи да су Ракићи прешли преко пруге и отишли Хрватима и да он није имао сазнања да су Ракићи лишени живота.

Чуо је да је након хапшења вршен претрес куће Ракића, а што се тиче радио станице, чуо је да је нека радио станица донета у просторије полицијске станице, али му није познато од кога је одузета и ко је донео.

Сведок Драгичевић Марко испитан у фази истраге Вишег суда у Београду Ки-По₂ 87/10 08.06.2010 године, те на главном претресу дана 04.11.2010 године, а у чије исказе је суд извршио увид на главном претресу дана 12.03.2012. године, наводи да је 1991. године био начелник јавне безбедности Грачац. У то време Будисављевић Чедо је био командир специјалне јединице Теслинград. Објашњава да би се специјалне јединице ставиле под контролу, командиралиих јединица су постали заменици командира одељења или станице милиције на одређеном подручју где су се налазиле. Тако да су те јединице у редовним активностима припадале Министарству унутрашњих послова. Чедо Будисављевић био је и заменик командира ПС у Теслинграду.

Начелник државне безбедности Републике Српске Крајине, био је Орловић Душан кога иначе познаје. Сматра да Будисављевић није могао добијати формална наређења од Орловића, а његово је било да ли ће слушати.

О убиству породице ~~Ракић~~ Рима само посредна сазнања. Милан Јакшић му је рекао да је постојала једна породица Ракић која је живала на граничном подручју између зарађених хrvatskih и srpskih снага, да је ~~Ракић~~ жена била хrvatske националности, да синови нису били никаде укључени. Било је таквих случајева ако је мајка једне националности а отац друге националности, да избегавају се укључе на било коју страну, у било које формације. Била је нека сумња да они сарађују са хrvatskim снагама и да су одлучили да приведу оца, ћерку и два сина. Причало се да је узета нека радио станица, али то су само приче рекла-казала.

Испитан у претходном поступку 08.06.2010. године, објашњава да је једном приликом отишао у рубно подручје, у Теслинград који се граничи са Госпићем, а који је био под хrvatskim снагама. Народ је био узнемирен, јер је било сазнања да хrvatske снаге припремају упад, а пре тога су неколико дана гранатирали Теслинград и дошло је до узнемирања јавности. Због тога је планирао да сазове скуп народа. Дошао је у Теслинград ради састанка са одређеном групом људи, међутим хrvatske снаге су одмах почеле гранатирање, тако да није успео да одржи ни састанак са припадницима одељења милиције у Теслинграду. У једном тренутку пришао му је Наранчић Радомир зв. Рашо, командир милиције у Теслинграду, и рекао му је да не може више да трпи притиске и незадовољство народа, те да је убијена ћела породица, и да је у то умешан Будисављевић Чеда и одређена група људи чија му имена нису позната.

Сведок Момчиловић Ђорђе испитан пред истражним судијом Првог општинског суда у Београду Кри. 994/06 од 22.11.2006. године, истражним судијом Вишег суда у Сомбору Ки. 4/10 од 25.01.2010. године, те на главном претресу дана 05.11.2010. године, а у чије исказе је суд извршио увид на главном претресу дана 12.03.2012. године, наводи да се неколико месеци пред рат оформила Мартићева полиција. Када се запуцало у Личком Осику дошли су и формирали полицијску станицу око 28.08.1991. године. Тероријална одбрана и полиција су имали канцеларије једну до друге.

Наранчић Радомир је био командир полиције, а његов заменик је био Будисављевић Чеда.

Налазио се у резервном саставу полиције, тако да му је познато да је октобра месеца 1991. године ухапшена породица Ракић. Породица Ракић је пре рата живела у месту Подови, и познато му је да је у то време избио сукоб између Д. [REDACTED] и њиховог комшије Илимић Сулејмана звани Суља. Објашњава да је Суљу, док је био дежуран, видео у неколико наврата да долази испред полицијске станице да пријави М. [REDACTED] и фамилију. Тада их је питао како је горе у Подовима а они су одговорили да држе стражу. Објашњава да они нису долазили по распоред страже у станицу милиције, већ су само чували своје имање.

По граду је почело да се прича да они сарађују са Хрватима али је већина била убеђена да то није истина. Та фамилија је била позната као радна, вредна и школована.

Познато му је да у моменту када су ухапшени чланови породице Р. [REDACTED], није била ухапшена Р. [REDACTED] П. [REDACTED].

Сећа се да је једног јутра у време дежурства испред Станице безбедности, а у друштву колеге Драгана Војновића, био позван од стране Чеде Будисављевића да крену на терен. Будисављевић Чеда је изашао, сели су у аутомобил марке «Форд» од покојног Р. [REDACTED] и кренули према Кули. Пошли су до куће породице Р. [REDACTED] у којој је била Ј. [REDACTED], једина која нија била ухапшена. Чеда их је довезао испред викендице и онда је њему и Драгану наредио да чувају стражу, а кућа се налазила на граници са хрватским снагама. Отишао је према хрватској страни, а Р. [REDACTED] је отишао ка српској страни, и један од другог су били удаљени на једно 100 метара. Чеда је ушао у викендицу, и након неког времена је изашао са Лујом која је држала једну спортску торбу, у којој су се налазиле женске интимне ствари. Будисављевић ништа није коментарисао, почeo је да претура по торби и из ње је извикао један пиштољ марке «Вис».

Овај случај је пријавио Станици безбедности Грачац, али су тада Р. [REDACTED] као и Ј. [REDACTED] већ били убијени. Сведок сматра да је мотив за убиство породице Р. [REDACTED] по причи оних који су то организовали, било постојање радио станице у њиховој кући, а што је била потпуна лаж јер је био обичај да измисле постојање радио станице у некој кући да би тиме оправдали злочине које су вршили.

Малиновић Мирка је у то време виђао у станици полиције, али му није познато да ли је припадао полицији или Територијалној одбрани. Богуновић Милан је обављао послове набавке муниције и наоружања. Груичић Богдан је био у полицији и виђао га је на стражарским местима.

Сви су били униформисани и имали су шарене униформе. Сматра да је Будисављевић Чеда оформио клан који су чинили Малиновић, Богуновић Милан, Новаковић Горан и Наранчић Радомир зв. Рашо. Није му познато да ли је Чеда Будисављевић контактирао са Државном безбедностима Крајине. Чуо је за име Душан Орловић, али не зна која је била његова функција.

Сведок Штрбац Милорад испитан од стране истражног судије Првог општинског суда у Београду Кри. 994/06 22.11.2006. године, у истрази Вишег

суда у Сомбору Ки. 4/10 од 01.03.2010. године те на главном претресу дана 05.11.2010. године, а у чије исказе је суд извршио увид на главном претресу дана 12.03.2012. године, наводи да су сукоби у Теслинграду почели 28.08.1991. године на празник «Велику Госпојину». У то време се налазио у Мартићевој полицији. Почетком рата сви су били све, и то војска и полиција, па су му из тог периода познати Будисављевић, Богуновић Милан и Груничић Богдан.

Познавао је породицу Р. Што се тиче дешавања у вези са породицом Р. зна само из приче. Познато му је да су чланови породице Ракић у току 1991. године били у затвору и то Ракић Мане, Драган, Милош и Радојко. Касније се причало да су побијени мада о томе нема непосредна сазнања. Прво се причало да су шпијуни, а после је чуо да су убијени због новца. Не зна ко их је ухапсио зашто су ухапшени нити ко их је ликвидирао. Причало се да је пронађена нека радио станица.

Сведок Димић Петар испитан у истрази Окружног суда у Сомбору Ки 82/10 22.11.2006. године, у истрази Вишег суда у Сомбору Ки 4/10 25.01.2010. године, те на главном претресу дана 04.11.2010. године, а у чије исказе је суд извршио увид на главном претресу дана 12.03.2012. године, наводи да је његова супруга Чеда Будисављевић испред куће у Широкој Кули, Милош је ухапшен у једној викендици, а Драган у месту Љубово док се налазио у путничком возилу. Чуо је причу да је њихов комшија Суљо отишао у ТО Теслинграда и тамо пријавио Радојку да носи радио станицу којом одржава везу са «усташама». Познато му је да је Суља имао и раније размирице са Радојком. Да су Радојку убијени сазнао је негде око 20. октобра 1991. године. Познато му је да је и Ракић Радојка била затворена са Манетом, Милошем и Драганом и да је и она убијена заједно са њима.

Такође је чуо да је Луција убијена и запаљена пре него што су одведені Ракић Мане, Драган, Милош. Испричали су му да је убијена и запаљена у подруму викендице Сердар Милана, која се налазила у селу Подови. Када је то чуо отишао је на лице места пронашао је остатке од Луције и закопао је заједно са комшијама у дворишту викендице. За Рендулић Петра никада није чуо.

Сведок Мишчевић Драган испитан од стране истражног судије Јевгенија општинског суда у Београду Кри 994/06 22.11.2006. године, истражног судије Вишег суда у Сомбору Ки 104/09 од 11.01.2010. године, те на главном претресу дана 04.11.2010. године, а у чије исказе је суд извршио увид на главном претресу дана 12.03.2012. године, наводи да је до октобра 1991. године био на обуци у Голубићу заједно са Будисављевић Чедом. Од октобра

1991. године се налазио у Теслинграду и то у саставу ТО. Углавном је био на положају на «Кецу», који је обухватао главну улицу која прелази преко пруге и иде према Старом Осику.

Ништа му није познато у вези страдања породице Ракић, Ракић и нису живели у самом граду Теслинграду, већ су живели у Кули. Познато му је да је породица Ракић била приведена у станицу милиције и да су убијени, а разлог му није познат.

Познаје Богуновића, Груичића, Новаковића и Малиновића јер су сва живели 1991. године у Теслинграду. Сви су носили оружје и сви су били и војска и полиција.

Сведок Вуњак Драган испитан у истрази Окружног суда у Книну 24.12.1991. године, те на главном претресу 18.01.2011. године, а у чије исказе је суд извршио увид на главном претресу дана 12.03.2012. године, наводи да је 1991. године био у специјалној јединици под непосредном командом «капетана Драгана» и да су у Теслинграду били смештени у биоскопу. Будисављевић Чедо је незванично напустио специјалну јединицу када је породица Ракић нестала, као и да је и њему у то време био непосредно надређен «капетан Драган». Навео је да је чуо да је Ракиће у затвор довела «Чедина група», у којој су били између осталих Богуновић и Грујићић. Познато му је да је Богуновић Милан био припадник ТО, док је Грујићић Богдан био припадник цивилне милиције, као и да су Чеда, Богуновић и Грујићић у то време стално били заједно.

Чуо је да су сви чланови породице Ракић доведени у затвор у Теслинград, осим Луција и да су приведени из разлога што је код њих пронађена радио саница. Од Будисављевић Чеде тражио је да му покаже ту радио станицу, али је он увек избегавао. Лично му је познато да код породице Ракић није нађен никакав доказ који би упућивао на то да они раде за «усташе». Од Момчиловић Ђорђа и Вујновић Драгана чуо је да су једном приликом њих двојица чували стражу код куће где је Ракић живео. Будисављевић је са Ракићем био у кући.

Од оптуженог Будисављевића је чуо да су сви убијени и бачени у јаму «Голубњача».

Оштећена Бакић Марија испитана пред истражним судијом Окружног суда у Сомбору дана 22.11.2006. године и Вишег суда у Сомбору дана 05.02.2010. године, у чије исказе је суд извршио увид на главном претресу дана 12.03.2012. године, наводи да није очевидац убиства њеног брата Радмила и његове породице. Тек након годину дана је чула кроз причу у селу да су они убијени. Дала је крв да би се урадила ДНК анализа ради идентификације посмртних остатака њеног брата Радмила и његове породице. Посмртни остаци Радмила, Марине, Раде и Радивоја су пронађени у јами «Голубњача» те су их сахранили.

На главном претресу дана 04.11.2010. године испитана је и Радмила Кецојевић ћерка Марије Бакић, у чији исказ је суд извршио увид на главном претресу дана 12.03.2012. године, наводи да нема непосредних сазнања о

страдању породице Ракић и познато јој је само из приче њене тетке Невенке Димић.

Оштећена се придружује кривичном гоњењу, а одштетни захтев ће истаћи накнадно.

Оштећена Сукур Јека испитана пред истражним судијом Окружног суда у Сомбору дана 22.11.2006. године и Вишег суда у Сомбору дана 25.01.2010. године, у чије исказе је суд извршио увид на главном претресу дана 12.03.2012. године, наводи да је рођена сестра Ракић Малета. Није очевидац убиства Ракић Малете, ~~и њену супругу и ћерку~~ троје људи. О томе је сазнала само из прича и из штампе.

На главном претресу дана 04.11.2010. године испитан је и Сукур Ђорђе, син Сукур Јеке, у чији исказ је суд извршио увид на главном претресу дана 12.03.2012. године, наводи да је Сукур Јека рођена сестра Ракић Малете. Познато му је да је у октобру 1991. године породица Ракић живела у Широкој Кули у засеоку Подови. Крајем децембра 1991. године су сазнали да је породица Ракић убијена. Нема никаквих сазнања нити података везаних за смрт Ракић Малете, нити је у контакту са њеном породицом.

Оштећени се придружује кривичном гоњењу а одштетни захтев ће истаћи накнадно.

Оштећена Димић Невенка испитана 09. марта 1992. године пред Окружним судом у Книну, пред истражним судијом Окружног суда у Сомбору дана 22.11.2006. и 25.01.2010. године пред истражним судијом Вишег суда у Сомбору и на главном претресу од 04.11.2010. године, а у чије исказе је суд извршио увид на главном претресу дана 12.03.2012. године, наводи да јој је сада пок. Ракић Малета брат. Поред ње Ракић је живела у Широкој Кули, а имали су једну кућу у Личком Осику-Теслинграду. Од свог супруга је сазнала да су њен брат и његова породица убијени, а да је Пелја која је била Хрватица, убијена и запаљена.

На главном претресу одржаном дана 04.11.2010. године, описујући своја сазнања о убијеним члановима породице Ракић, видно потресена наводи «ево ти Чедо, ево ти слика, срам те било, ће је онај други што је оста без ногу, када је њих побио, па се враћа. Срам вас било лако је било над сиротињом и цивилима». Даље објашњава да има доказа и да народ говори да је исте вечери, када су убили и бацали Ракић Малету, Ракићу, Марину, Пелју, враћајући се кући Малиновић се напио и остао без ногу (транскрипт аудио записа од 04.11.2010. године, стр.23 и 30/107).

Даље наводи да је током 2003. године, по позиву отишла у Загреб и дала крв ради рађења ДНК анализе како би се утврдило да ли се посмртни остаци чланова породице Ракић налазе у јами «Голубњача» код Сврачковог села.

Придружила се кривичном гоњењу и истакла имовинско правни захтев који ће накнадно определити.

Оштећени Грађани Ивица испитан на главном претресу дана 01.12.2010. године, а у чији исказ је суд извршио увид на главном претресу дана 12.03.2012. године, наводи да је братанац покојне Рендулић Путије и да му је познато да су Рендулић живели у засеку изнад Широке Куле, који се зове Сердари. Кућа се налазила у храстовој шуми, а најближа кућа се налазила на једно 700 метара од ње. Нема непосредних сазнања о лишавању живота породице Рендулић.

Чуо је да је Чеда Будисављевић заједно са још групом ухапсио Рендулића, Драгана и Мирка Рендулића јер нису хтели да приступе паравојној јединици САО Крајине. Познато му је да су чланови породице Рендулић убијени у борбама у јаму «Голубњача», а да је Рендулић Путија убијена у кући и запаљена. Никакву потврду о смрти Рендулића нема. За Рендулић Петра никада није чуо и он му није у ни у каквом сродству. Придружује се кривичном гоњењу.

Анализом и оценом свих изведенних доказа како појединачно тако и у вези са осталим изведенним доказима као и наводима одбране оптужених, а поступајући и по примедбама Апелационог суда садржаним у решењу Кж 1 По2-7/11 од 09. и 10.11.2011. године, суд је на основу начела слободног судијског уверења у оцени доказа о чињеницама сходно одредбама члана 16 и 419 ЗКП-а, нашао да су оптужени извршили описане радње, у време, на месту и на начин како је то наведено у изреци ове пресуде.

Из списка Окружног суда у Книну број Кио. 2/91 утврђено је да је поступак против опт. Будисављевић Чеде, Малиновић Мирка, Груичић Богдана и Богуновић Милана започет пред Окружном судом у Книну и да је према опт. Будисављевић Чеди, Богуновић Милану, Груичић Богдану Малиновић Мирку и Новаковић Горану решењем Кио. 2/91 од 19.12.1991. године одређено спровођење истраге због постојања основане сумње да су извршили кривично дело убиства из члана 47 став 2 тачка 6 КЗ РС. Такође решењем истог суда од 26.11.1991. године према опт. Будисављевић Чеди, Богуновић Милану и Груичић Богдану одређен је притвор који се окривљенима Богуновић Милану и Груичић Богдану рачунао од 15.11.1991. године када су лишени слободе па све до 15.05.1992. године, када је притвор због истека законских рокова укинут. Наредбом од 25.12.1991. године за опт. Будисављевић Чеду издата је потерница јер је исти побегао из Окружног затвора у Книну.

Из истражног захтева Жупанијског државног одвјетништва у Госпићу До-К-4/00 од 02.03.2001. године, утврђено је да је Будисављевић Чеди, Груичић Богдану, Малиновић Мирку, Новаковић Горану и Богуновић Милану стављено на терет постојање основане сумње да су извршили казнено дјело против вредности заштићених међународним правом, ратним злочином против цивилног становништва из члана 120 став 1 ОКЗ РХ.

Из решења Жупанијског суда у Госпићу Кио. 12/01 од 16.03.2001. године, утврђено је да је против окр. Будисављевић Чеде, Малиновић Мирка, Груичић Богдана, Богуновић Милана и Горана Новаковића одређено

спровођење истраге због постојања основане сумње да су извршили кривично дело против вредности заштићених међународним правом, ратним злочином против цивилног становништва из члана 120 став 1 ОКЗ РХ, у врёме на месту и на начин ближе описаном у истражном захтеву Државног одвјетништва у Госпићу До-К-4/00 од 02.03.2001. године.

Из захтева за спровођење истраге ОЈТ- а у Сомбору Кт. 31/06 од 30.12.2009. године, утврђено је да је осумњиченима Будисављевић Чеди, Малиновић Мирку и Богуновић Милану стављено на терет постојање основане сумње да су извршили кривично дело тешко убиство из члана 114^т став 1 тачка 5 КЗ-а, а осумњиченима Будисављевић Чеди, Малиновић Мирку, Богуновић Милану, Горану Новаковићу и Груичић Богдану кривично дело тешко убиство из члана 114 став 1 тачка 11 КЗ-а.

Из решења Окружног суда у Сомбору Ки. 104/09 од 31.12.2009. године, утврђено је да је према окр. Будисављевић Чеди, Малиновић Мирку, Богуновић Милану, Груичић Богдану и Новаковић Горану одређено спровођење истраге због постојања основане сумње да су окр. Будисављевић Чеда, Малиновић Мирко и Богуновић Милан извршили кривично дело тешко убиство из члана 114 став 1 тачка 5 КЗ-а, а окр. Будисављевић Чеда, Малиновић Мирко, Богуновић Милан, Новаковић Горан и Груичић Богдан тешко убиство из члана 114 став 1 тачка 11 КЗ-а.

Из решења Окружног суда у Сомбору Кри. 185/09 од 29.12.2009. године, утврђено је да је према опт. Будисављевић Чеди, Малиновић Мирку, Богуновић Милану и Груичић Богдану одређен притвор.

Из решења Окружног суда у Сомбору Ки. 104/09 од 04.01.2010. године, утврђено је да је према окр. Новаковић Горану одређен притвор и расписана потерница.

Из захтева за проширење истраге Вишег јавног тужилаштва у Сомбору КТ 31/06 од 09.04.2010. године, утврђено је да је осумњиченом Орловић Душану стављено на терет постојање основане сумње да је извршио кривично дело дело тешко убиство из члана 114 став 1 тачка 11 КЗ у вези члана 33 КЗ.

Из решења Вишег суда у Сомбору Ки 4/10 од 21.04.2010. године, утврђено је да је према окр. Орловић Душану одређено проширење истраге због постојања основане сумње да је извршио кривично дело тешко убиство из члана 114 став 1 тачка 11 КЗ у вези члана 33 КЗ.

Из решења Вишег суда у Сомбору Ки. 4 /10 од 21.04.2010. године, утврђено је да је према окр. Орловић Душану одређен притвор и расписана потерница.

Из дописа КТРЗ од 6/10 од 18.05.2010. године, утврђено је да је Тужилаштво за ратне злочине прузело гоњење против горе наведених лица,

подношењем захтева за спровођење истраге Вишем суду у Београду, налазећи да се у радњама Будисављевић Чеде, Малиновић Мирка, Богуновић Милана, Груичић Богдана и Новаковић Горана стичу елементи кривичног дела ратни злочин против цивилног становништва из члана 142 став 1 КЗ СРЈ.

Из дописа Жупанијског суда у Госпићу од 02. децембра 2010. године број 21 СУ-423/2010-2 те дописа истог суда од 18.11.2010. године утврђено је да је пред Жупанијским судом у Госпићу против Будисављевић Чеде, Малиновић Мирка, Богуновић Милана и Груичић Богдана довршен истражни поступак који је вођен под пословним бројем Кио.12/01, те је Жупанијско државно одвјетништво у Госпићу у односу на наведена лица подигло оптужницу, те је спис достављен да даљу одлуку, односно суђење Жупанијском суду у Карловцу под пословним бројем К.1/10 дана 31. маја 2010. године, будући да Жупанијски суд у Госпићу није могао да састави веће које би судило зарагне злочине.

Из дописа Жупанијског суда у Карловцу од 30. новембра 2010. године, те из достављене оптужнице Жупанијског државног одвјетништва у Госпићу број До К.4/00 од 29.12.2009. године је утврђено да се против Будисављевић Чеде, Груичић Богдана, Малиновић Мирка, Новаковић Горана и Богуновић Милана по напред наведеној оптужници води поступак пред Жупанијским судом у Карловцу због кривичног дела против вредности заштићених међународним правом ратним злочином против цивилног становништва из члана 120 става 1 ОКЗ РХ. За исти кривичноправни догађај. Оптужница је стала на правну снагу 29. децембра 2009. године.

Одредбама члана 3 и 10 Закона о организацији и надлежности државних органа у поступку за ратне злочине прописано је да државни органи Републике Србије одређени овим Законом надлежни су за вођење поступка за кривична дела из члана 2 овог Закона која су извршена на територији бивше СФРЈ, без обзира на држављанство учиниоца или жртве, а ради се о тешком кршењу међународног хуманитарног права која су извршена на територији бивше Југославије од 01. Јануара 1991. године која су наведена у Статуту међународног кривичног суда за бившу Југославију. Сходно томе заснована је надлежност Вишег суда у Београду, Одељења за ратне злочине за поступање у овом кривичном поступку.

Из пресуде Вишег суда у Београду, Одељења за ратне злочине К-По₂ 46/2010 од 14.03.2011. године утврђено је да су опт. Будисављевић Чедо, опт. Малиновић Мирко, опт. Груичић Богдан и опт. Богуновић Милан осуђени због кривичног дела ратни злочин против цивилног становништва из члана 142 став 1 КЗ СРЈ у вези члана 22 КЗ СРЈ на казне затвора у трајању од по 12 година. Из решења Апелационог суда у Београду, Одељења за ратне злочине КжI По₂ 7/11 од 09. и 10.11.2011. године утврђено је да је укинута пресуда Вишег суда у Београду, Одељења за ратне злочине К-По₂ 46/2010 од 14.03.2011. године и предмет враћен првостепеном суду на поновно суђење.

Након свестране и брижљиве оцене доказа суд је утврдио следеће:
околност да се критични догађај одиграо у време оружаних сукоба на подручју Републике Хрватске и тадашње САО Крајине, те да је на подручју општине Теслинград (Лички Осик) у време критичног догађаја био у току оружани сукоб, суд је утврдио из исказа опт. Чеде Будисављевића, те исказа сведока Мирић Милана, Наранчић Радомира, Момчиловић Ђорђа, Мишчевић Драгана и Драгичевић Марка који су навели да су сукоби у реону Теслинграда и Широке Куле започели на празник «Велику Госпојину», 28.08.1991. године, да су се водиле борбе између припадника српских снага ТО САО Крајине, полиције и војске са једне стране, а са друге стране хрватских оружаних снага и Збора народне гарде. У насељу Лички Осик који је преименован у Теслинград почетком 1991. године, живело је већином српско становништво, а у другом делу Старог Личког Осика живело је претежно хрватско становништво. Линија разграничења на подручју општине Теслинград где су се водиле борбе управо између наоружаних група српске и хрватске стране, обухватала је главну улицу која прелази преко пруге и иде према Старом Осику.

Формирана је и полицијска станица у Теслинграду 21.08.1991. године која је била лоцирана у сали Друштвеног дома, односно у Дому денијег вртића. У оквиру полицијске станице налазио се и притвор који је био у подруму. Командир полицијске станице је био Наранчић Радомир а његов заменик Будисављевић Чеда.

У граду Теслинграду се у јуну исте године формирала и Територијална одбрана која је имала задатак да организује заштиту града и цивилног становништва. Комадант Територијалне одбране је био Мићко Мирић.

Исказ опт. Чеде Будисављевића као и исказе сведока у овом делу суд је прихватио као јасне и међусобно сагласне.

Постојање **оружаног сукоба** као једног од елемента кривичног дела произилази и из материјалног доказа, дописа ВБА бр.16699-2 од 26.11.2010. године, у који је суд извршио увид на главном претресу 12.03.2012. године. За почетак оружаног сукоба на територији Републике Хрватске рачуна се време од 17. августа 1990. године. Начелник Генералштаба издао је наређење Стр.Пов.бр.53-3 од 11. маја 1992. године да се премештање јединица ЈНА заврши најкасније до 19. маја 1992. године.

Да је постојао **унутрашњи оружани сукоб** у Републици Хрватској која је била саставни део тадашње СФРЈ, између јединица ЈНА, Територијалне одбране и МУП-а САО Крајине, као и добровољаца са једне стране и хрватских оружаних формација у чијем су саставу биле јединице МУП-а Хрватске, Збора народне гарде и добровољци са друге стране у време описано у изреци пресуде, опште позната је чињеница, која чињеница међу странкама и није била спорна, те произилази и из решења Апелационог суда у Београду Кж1 По2 7/11 од 09. и 10.11.2011. године.

Суд је разматрајући **статус оптужених** у време извршења кривичног дела у току октобра месеца 1991. године, из одбране опт. Будисављевић Чеде

утврдио да је био командир специјалне јединице МУП-а САО Крајине, која је ушла у састав полицијске станице у Теслинграду, те и заменик командира полицијске станице у Теслинграду, а у овом делу одбрана је потврђена и исказима испитаних сведока које је суд прихватио као истините и веродостојне.

Из одбране опт. *Малиновић Мирка* суд је утврдио да је био припадник Територијалне одбране као возач санитетског возила, што је потврђено одбранама остали оптужених, као и из сагласних исказа сведока Мирић Милана, који је у то време био командант ТО Теслинграда, Наранчић Радомира и Момчиловић Ђорђа, које је суд прихватио као истините и веродостојне.

Из одбране опт. *Богуновић Милана* дате у поступку истраге у Кину од 26.11.1991. године, на главном претресу од 03.11.2010. године и на главном претресу 12.03.2012. године, суд је утврдио да је био припадник Територијалне одбране Теслинграда, и овакву одбрану прихватио као истиниту и сагласну са исказима сведока Мирић Милана, команданта ТО, који је истакао да је Богуновић био његов заменик за позадину, те да је његова надлежност била да набавља оружје, храну и све што је било потребно, а чији исказ је суд прихватио као истинит и веродостојан, те и сагласан у овом делу са исказом опт. Чеде Будисављевића.

Из одбране опт. *Груичић Богдана* суд је утврдио да је у време критичног догађаја био у саставу милиције, те да је радио на пословима одржавања возила, и овакву одбрану прихватио као јасну и истиниту, а која је потврђена и сагласним исказима сведока Момчиловић Ђорђа који је навео да је опт. Груичић био припадник милиције и да га је виђао на стражарским местима, те и исказом сведока Вуњак Драгана који је тврдио да је опт. Груичић био припадник милиције, а које исказе је суд прихватио као истините и убедљиве и у складу са одбраном опт. Груичић Богдана.

Суд не искључује могућност да је опт. Груичић Богдан у неком периоду био припадник ТО, а како су то навели опт. Будисављевић Чедо, опт. Богуновић Милан и сведок Мирић Милан, обзиром да су и опт. Груичић Богдан и сведоци Штрбац Милорад и Мишчевић Драган, сагласно тврдили да су у почетку рата сви били једно, и ТО и милиција, те да су се и полицијска станица и ТО налазили у Друштвеном дому.

Из одбране опт. Будисављевић Чеде и опт. Груичић Богдана, као и исказа испитаног сведока Момчиловић Ђорђа, суд је утврдио да су *сви оптужени у критичном периоду били униформисани и наоружани аутоматским пушкама, бомбама и пиштољима*, а које исказе је суд прихватио као истините и логичне.

Кривично дело за које се оптужени терете било је повезано са непријатељствима која су се догађала у Републици Хрватској. Повезаност оружаног сукоба и самог кривичног дела суд је посматрао и кроз статус оптужених као извршилаца кривичног дела који су били припадници и то опт. Чедо Будисављевић и опт. Груичић Богдан припадници МУП-а САО Крајине,

те опт. Богуновић Милан, Малиновић Мирко и Новаковић Горан према коме је поступак раздвојен, припадници ТО Теслинград, и деловали као учесници једне од страна у сукобу, те оштећених као категорије цивилних лица који су за време оружаног сукоба били заштићени међународним хуманитарним правом.

Суд је разматрајући *статус оштећених Радомира Марковића, Мирка Марковића, Петра Радомира Марковића*, а који је био споран током поступка, на несумњив начин утврдио да су били цивили, да нису учествовали у непријатељствима и да су убијени на месту и у време које је описано у изреци пресуде. Оштећени су претходно лишени слободе и затворени у просторијама станице милиције због сумње да поседују радио станицу и да сарађују са хрватским оружаним формацијама. Несумњиво је утврђено и да оштећена *Радомир Павловић* је критичном приликом није учествовала у непријатељствима, а лишена је живота у викендици у којој је боравила.

Суд је ценећи одбрану опт. Чеде Будисављевића у делу у коме је тврдио да су *Радомир Марковић, Мирко Марковић* били борци, да нису били цивили, да су имали ратни војни распоред, командира чете, да су били задужени војним наоружањем, а и да је споран статус *Радомира Радомировића*, у овом делу одбрану није прихватио налазећи да је срачуната на умањење кривичне одговорности. Оваква одбрана оптуженог Чеде Будисављевића демантована је и исказима сведока Мирић Милана и сведока Момчиловић Ђорђа, које је суд прихватио као јасне, категоричне и логичне. Наиме, сведок Мирић Милан у то време командант ТО Теслинграда био је изричит да је *Радомир Марковић* код њега био евидентиран као цивил и у том смислу је и објаснио да није желео да се бори ни на једној страни, да ни његови синови нису хтели да иду на положаје. Сведок Момчиловић Ђорђе је био категоричан да *Радомир Марковић* нису долазили по распоред страже у станицу милиције, већ су само чували своје имање. С обзиром да се ради о лицима која нису учествовала у непријатељствима, иста су уживала заштиту коју гарантује IV Женевска конвенција о заштити грађанских лица за време рата од 12.08.1949. године и Други допунски протокол.

Из сагласних исказа испитаних сведока, у чије исказе је суд извршио увид на главном претресу одржаном дана 12.03.2012. године, и то Наранчић Радомира, Момчиловић Ђорђа, Мирић Милана, Димић Петра, као и дела одбране опт. Будисављевић Чеде утврђено је да је породица *Марковић* живела у Широкој Кули, у једном засеоку Сердари на рубном подручју близу хрватских снага.

Такође суд је из одбране оптужених Чеде Будисављевића, Богуновић Милана и Груичић Богдана, као и исказа свих сведока утврдио да се у периоду након избијања сукоба по граду Теслинграду, сумњало да *Радомир Марковић* сарађују са «усташама», да поседују радио станицу и да им јављају положаје српских снага.

Тако опт. Будисављевић је тврдио да када је [] долазио у Лички Осик, да су престајали напади «усташа», што је био знак да он сарађује са хрватским оружаним формацијама. [] и његови синови [] Мирковић и Ђорђе Ракић су обилазили српске положаје. Такође, месец дана пре критичног догађаја ухватили су једног «усташу» који је приликом испитивања рекао да су [] главна веза између МУП-а Хрватске и српских снага. Опт. Будисављевић опт. Груичић и опт. Богуновић наводе да је [] поседовала радио станицу којом је откривала положаје српских снага.

Такође и сведок Мирић Милан наводи да је добијао притужбе од командира чете да ни [] ни његови синови неће да иду на положаје. [] супруга [] била је хрватске националности, а причало се да јој је брат тада био командант ЗНГ-а.

И из исказа испитаних сведока Мирић Милана, Наранчић Радомира, Момчиловић Ђорђа, Штрбац Милорада, посредним сазнањима Димић Петра и Вуњак Драгана, које је суд прихватио као међусобно сагласне и који се уклапају у једну логичну целину, суд је утврдио да је постојала сумња да [] поседују радио станицу, и да сарађују са хрватским оружаним формацијама. Управо због те сумње вршени су претреси њихове куће и на крају су сви осим [] [] [] [] [] [] лишени слободе октобра 1991. године.

Околност о томе ко је издао наредбу да се Ракићи, лише слободе, затим ко их је лишио слободе, те ко их је саслушавао у притвору, о чему се опт. Будисављевић Чедо у току овог поступка изјашњавао, нису биле предмет расправе у овом кривичном поступку обзиром да се исте као радње извршења кривичног дела оптуженима ни не стављају на терет, већ се оптуженима ставља на терет да су вршили убиства. Навођење у оптужници «цивилних лица која су затворена и лишена слободе» је у функцији описа догађаја, јер се предметном оптужници оптуженима као радња извршења кривичног дела ставља на терет вршење убиства, а не да су их оптужени лишили слободе.

На припремном рочишту одржаном дана 10.02.2012. године, међу странкама је учињена **неспорном чињеница да је окр. Орловић Душан** против кога је поступак раздвојен, као начелник Ресора државне безбедности МУП САО Крајине, коме се као своме претпостављеном обратио опт. Чедо Будисављевић питајући га шта да ради са ухапшеним члановима [] Ракић [] Ракић [] која је била на слободи, **наредио** опт. Чеди Будисављевићу да их лиши живота, по чијем наређењу је опт. Чедо Будисављевић и поступио.

Да је опт. Чеда Будисављевић поступајући по примљеном наређењу окр. Орловић Душана постигао договор са опт. Богуновић Миланом, опт. Груичић Богданом, опт. Малиновић Мирком и окр. Новаковић Гораном против кога је поступак раздвојен, да лише живота [] са чиме су се они сагласили, суд је несумњиво утврдио оценом следећих изведенih доказа:

Опт. Чедо Будисављевић саслушан у поступку истраге у Сомбору дана 01.03.2010. године, те у поступку истраге и на главним претресима овога суда, доследно тврди да је **постигао договор** са опт. Богуновић Миланом, Малиновић Мирком, Груичић Богданом и Новаковић Гораном да се породица [REDACTED] лиши живота. Договор је постигао управо са лицима са којима је одрастао, интензивно се дружио, био перманентно у контакту. Био је изричит «речено је свима, сви су били упознати, нико није ишао у риболов или у лов, сви су били у шареним униформама, сви су били наоружани са аутоматским пушкама и са пиштољима, као и бомбама» (транскрипт аудио записа са главног претреса од 04.10.2010. године, стр.27/29). Овакву одбрану суд је прихватио као истиниту, уверљиву и логичну.

Такође, опт. Чедо Будисављевић био је категоричан и за суд много уверљивији када је приликом суочења и са опт. Богуновић Миланом и опт. Груичић Богданом, тврдио да је међу њима постигнут договор у којем је учествовао и опт. Малиновић Мирко, као и Новаковић Горан, да се породица Ракић лиши живота.

Одбрана опт. Чеде Будисављевића, да је постигнут договор, поткрепљена је и делом промењене одбране опт. Богуновић Милана, са главног претреса од 12.03.2012. године, када је био изричит да је постојао договор између опт. Будисављевић Чеде, Груичић Богдана и њега, да се лише живота оштећени Роман [REDACTED], Мирко [REDACTED] Радмила [REDACTED] Драган, коју је суд у овом делу прихватио као истиниту и уверљиву. Наиме, опт. Богуновић Милан наводи: «договор је био, одмах да се ти људи, по наредби ДБ из Книна да се требају ликвидирати» (транскрипт аудио записа са главног претреса од 12.03.2012. године, стр.39/75). Сви су пристали да испоштују договор и то Малиновић, Новаковић, Груичић и он (транскрипт аудио записа са главног претреса од 12.03.2012. године, стр. 45-46/75). Суд је прихватио и логично објашњење опт. Богуновић Милана са истог главног претреса да је временом размишљао и сетио се да је постојао договор да се лише живота чланови породице Роман.

И сведоци Момчиловић Ђорђе и Вуњак Драган у својим сагласним исказима тврдili су да су се опт. Будисављевић Чеда, Малиновић, Груичић, Богуновић и Новаковић дружили и виђали сваког дана. Стим у вези сведок Момчиловић Ђорђе је био изричит да је опт. Чедо Будисављевић оформио «клан» који су између осталих чинили Чедо Будисављевић, Малиновић, Богуновић и Новаковић Горан, а сведок Вуњак Дрган да је постојала «Чедина група» коју су између осталих чинили Богуновић Милан и Груичић Богдан. Исказе сведока Момчиловић Ђорђа и Вуњак Драгана суд је у овом делу прихватио као истините и уверљиве.

С тим у вези, а поступајући по примедбама из речења Апелационог суда КжI По₂ 7/11 од 09. и 10.11.2011. године, суд налази да чињеница да су се оптужени дружили, да су се виђали сваког дана, не говори сама за себе да је у

конкретном случају постојао договор да се породица ~~Ракић~~ лиши живота, него указује суду да је међу овим оптуженима постојала претходна веза која када се повеже са њиховим понашањем и радњама које су критичном приликом предузели заједно, а када се разматра у међусобној повезаности, не оставља места сумњи да је управо међу овим оптуженима постигнут договор (о чему ће бити детаљно објашњено у наставку образложења пресуде).

Када се повежу од суда прихваћени делови исказа сведока Момчиловић Ђорђа и Вуњак Драгана да су се оптужени дружили, одбране опт. Богуновић Милана и опт. Груичић Богдана у делу где наводе да су се они плашили опт. Чеде Будисављевића, од стране суда нису прихваћене обзиром да су исте у супротности са напред изведеним и од суда прихваћеним доказима и срачунате на умањење кривичне одговорности. Ово тим пре што и опт. Будисављевић Чедо категорично у својој одбрани наводи: «они су били моји једни од најбољих другара с којима сам ја одрастао читаво време и онда и за време рата се дружили, наставили смо дружење и после» (транскрипт аудио записа са главног претреса од 12.03.2012. године, стр. 52/75) и «никаквог разлога није било код од ове данас тројице присутних овде, укључујући и Горана Новаковића да се мене плаши, ја то категорички говорим», «ако сам могао некоме да учиним то сам чинио њима. Значи, ако су неке ситне погодности биле да не иду на стражу, да их задужим с нечим да им је лакше, ја сам то радио њима наравно» (транскрипт аудио записа са главног претреса од 12.03.2012. године, стр. 61/75).

Конкретно, да је опт. Чедо Будисављевић поступајући по примљеном наређењу окр. Орловић Душана, постигао **договор** са опт. Малиновић Мирком и опт. Богуновић Миланом да заједнички **лише живота оштећену Ракић Пуцију**, суд је утврдио оценом следећих изведенih доказа:

Из одбране опт. Чеде Будисављевића суд је утврдио да се у просторијама станице милиције са Малиновићем и Богуновићем договорио да се лиши живота ~~Ракић Пуција~~. Сва тројица су у ноћи између 20. и 21. октобра 1991. године, наоружани отишле до викендице у којој је боравила оштећена ~~Ракић Пуција~~. Опт. Будисављевић је ушао у викендицу, а Малиновић и Богуновић су остали у дворишту испред викендице и чували стражу. Опт. Будисављевић је оштећену ~~Пуцију~~ ~~Ракић~~ лишио живота ватреним оружјем након чега су Малиновић и Богуновић ушли у викендицу. Заједно су пронашли петролеј, набацали старе чаршаве и запалили њу и викендицу.

Признање опт. Чеде Будисављевића у делу у којем је тврдио да је критичне вечери хицима из ватреног оружја лишио живота оштећену Ракић Луцију, поткрепљено је и делом одбране опт. Богуновић Милана дате у преткривичном поступку Окружног суда у Сомбору 29.12.2009. године, те у поступку пред овим судом на главном претресу 03.11.2010. године, као и на главном претресу одржаном дана 12.03.2012. године, када је тврдио да је опт. Будисављевић пуцао у ~~Ракић Пуцију~~.

Ове чињенице посредно су утврђене и из дела одбране опт. Гручић Богдана који је тврдио да му је опт. Будисављевић рекао да је управо он пуцао у Ракић Пунићу и лишио је живота а да су са њим том приликом били Богуновић и Малиновић, који део исказа је суд прихватио као истинит и уклапа се у логичну целину са одбраном опт. Чеде Будисављевића.

Одбрана опт. Чеде Будисављевића у делу у коме је тврдио да су критичном приликом испред викендице у дворишту, а док се он налазио унутра, били опт. Богуновић Милан и опт. Малиновић Мирко, поткрепљена је и делом одбране опт. Богуновић Милана који је на главном претресу 03.11.2010. године и на главном претресу 12.03.2012. године, тврдио да су он и Малиновић били испред викендице када је опт. Будисављевић Чедо пуцао у оштећену Ракић Луцију и лишио је живота. Одбране опт. Чеде Будисављевића и опт. Богуновића, у овом делу, суд је прихватио као јасне, уверљиве и међусобно сагласне.

Из одбране опт. Чеде Будисављевића несумњиво је утврђено да су опт. Малиновић Мирко и опт. Богуновић Милан критичном приликом испред викендице у којој се налазила оштећена Ракић Луција, чували стражу. Чињеницу да се испред викендице Ракић Луција чувала стража суд је на посредан начин утврдио и из исказа сведока Момчиловић Ђорђа који је тврдио да је пре овог догађаја ишао код Ракић Луције заједно са опт. Будисављевићем и колегом Драганом Вујновићем и да су том приликом док се опт. Будисављевић налазио у кући, чували стражу, а који исказ је суд прихватио као истинит и логичан обзиром да се викендица како је то несумњиво утврђено налазила на рубном подручју где су били положаји хрватских оружаних формација, а како су то објаснили и сведоци Милић Милан и Момчиловић Ђорђе, чије исказе је суд у том делу прихватио као истините и веродостојне.

И приликом суочења опт. Будисављевић Чедо је био категоричан у својим тврђама да су и опт. Богуновић и опт. Малиновић били наоружани и да су чували стражу. Тако је опт. Будисављевић био категоричан када је рекао опт. Богуновић Милану: «Повео сам те зато што сам претпостављао да у тренутку може да се деси неки изненадни напад, не да идем ја сам, него да имам још некога. Једноставно да имам подршку и да чувате тамо стражу, због тога», на шта је опт. Богуновић Милан одговорио: «Није тачно да си ме повео због тога пошто ја нисам имао оружје ни код себе нити сам га носио», а опт. Будисављевић је био категоричан: «Не могу да схватим како ниси имао оружје кад смо сви имали оружје» (транскрипт аудио записа са главног претреса од 03.11.2010. године, стр.72-73/104).

Са изнетих разлога суд није прихватио одбрану опт. Богуновић Милана који је тврдио да није чувао стражу, јер је иста у супротности са напред изведенним доказима и срачуната на избегавање кривичне одговорности.

Такође суд није прихватио одбрану опт. Богуновић Милана у делу у коме је тврдио да је мислио да иду да пронађу радио станицу, обзиром да је из исказа опт. Чеде Будисављевића несумњиво утврђено, а при ком исказу је категорично остало и приликом суочења са опт. Богуновићем, да је опт. Богуновић знао да иду да лише живота ~~Радоје Ђуровић~~, а који исказ је суд прихватио као истинит и убедљив (транскрипт аудио записа са главног претреса од 03.11.2010. године, стр. 72/104).

Одбрану опт. Богуновић Милана у делу у коме је тврдио да критичном приликом није био наоружан јер му је лева рука била у гипсу, суд није прихватио јер је на несумњив начин утврдио из дела одбране опт. Чеде Будисављевића да је опт. Милан Богуновић критичном приликом имао аутоматску пушку, а који исказ је суд прихватио као истинит, убедљив и логичан. Суд налази да је оваква одбрана опт. Богуновић Милана нелогична и неубедљива и код чињенице да се кућа у којој је боравила ~~Радоје Ђуровић~~ налазила изолована у шуми, ван града на граници са хrvатским снагама, због чега је нереално и за суд неприхватљиво да Богуновић за време оружаног сукоба који се у то време одвијао, близине линије разграничења, одлави у шуму ненаоружан не плашећи се пре свега за безбедност сопственог живота.

Околност да је лева рука опт. Богуновић Милана била у гипсу, није од утицаја на чињенично правни закључак суда у погледу радњи које је опт. Богуновић Милан предузимао јер је по сопственом казивању дешњак.

Суд је прихватио одбрану опт. Будисављевић Чеде као истиниту, убедљиву и логичну, при којој је категорично остало приликом суочења са опт. Богуновићем, и то у делу у коме је тврдио да су, након што је он хицима из ватреног оружја лишио живота оштећену ~~Радоје Ђуровић~~, сви заједно пронашли петролеј, набацали старе чаршаве и запалили и тело и викендицу, односно да су сви све радили. Одбрана опт. Будисављевић Чеде делимично је поткрепљена и промењеном одбраном опт. Богуновић Милана са главног претреса од 12.03.2012. године, у делу где је навео да су опт. Малиновић и он бацили крпе на ватру која је горела (транскирипт аудио записа са главног претреса од 12.03.2012. године, стр.31, 35-36/75), коју је суд прихватио као јасну и логичну.

Суд је ценио део одбране опт. Богуновић Милана дате у истрази Окружног суда у Сомбору 29.12.2009. године, у делу у коме је навео да се догађај са ~~Душаном Ракићем~~ десио након убиства осталих чланова породице Ракић, те исту није прихватио обзиром да је у супротности са свим осталим изведенним доказима, и то одбраном опт. Чеде Будисављевића и посредно исказом опт. Груичић Богдана, који су сагласно тврдили да је први догађај био са ~~Радоје Ђуровићем~~, а други код јаме «Голубњача». С тим у вези и на главном претресу 03.11.2010. године и у поновљеном поступку на главном претресу 12.03.2012. године, опт. Богуновић Милан је био изричит да се сетио да је први догађај био са ~~Радоје Ђуровићем~~, а други код јаме, те је суд исказе у овом делу прихватио као истините и уверљиве.

Иако је у погледу околности да ли је у оштећену ~~Радмила Ракић~~ испаљено више хитаца, те да ли јој је пуцано у главу или у тело у одбрани опт. Будисављевић Чеде било извесних недоследности, исте нису од утицаја на чињенично правни закључак да је у оштећену ~~Лујај Ракић~~ пуцано из ватреног оружја и да је исту лишио живота управо опт. Будисављевић Чедо.

Да је ~~Радмила Ракић~~ критичном приликом лишена живота и запаљена у викендици, суд је утврдио не само из одбране опт. Чеде Будисављевића, опт. Богуновић Милана, посредно из одбране опт. Груичић Богдана, него и из посредних сазнања испитаних сведока као и оштећених Димић Петра, Димић Невенке, Сукур Јеке, Бакић Марије и Грбац Ивице, који су потврдили да су чули да је ~~Лујај Ракић~~ запаљена, односно убијена у викендици у којој је боравила, а које је суд прихватио као истините.

Да је ~~Радмила Ракић~~ лишена живота управо у ноћи између 20. и 21. октобра 1991. године, суд је несумњиво утврдио из одбране Чеде Будисављевића коју је прихватио као истиниту и убедљиву, а и у сагласности са писменом документацијом. Наиме из писмене документације и то извештаја Министарства обитељи, бранитеља и међугенерацијске солидарности Републике Хрватске од 22.01.2010. године, суд је утврдио да на основу њихове оперативне евидентије и документације, ~~Прије Ракић~~ је нестало/страдала у октобру 1991. године (око 20. октобра) и да је иста запаљена у викендици у засеку Сердари, општина Широка Кула, а њени посмртни остаци до сада нису идентификовани, а како произилази из документације којом располаже Управа за заточене и нестале.

Из дописа Опћинског суда у Госпићу бр.21 Су-53/2011 од 01.02.2011. године, је утврђено да извршеним проверама у ванпарничном уписнику од 1991. године до 2011. године није покренут поступак ради проглашења нестале особе ~~Радмила Ракић~~, рођене Грбац, умрлом.

Стога за доказивање да је нека особа убијена није неопходно да је пронађено тело те особе, већ закључак да је ~~Радмила Ракић~~ лишена живота може се директно логички извести из укупних доказа изведеных током овог кривичног поступка. Тако напред изведеним доказима, чињеница наступања смрти ~~Лујај Ракић~~ несумњиво је доказана.

Конкретно, да је опт. Будисављевић Чедо поступајући по примљеном наређењу окр. Орловић Душана, против кога је поступак развојен, неутврђеног дана, неколико дана касније у октобру 1991. године, постигао договор са оптуженима Малиновић Мирком, Богуновић Миланом, и окр. Новаковић Гораном, да заједно са опт. Груичић Богданом, **лише живота ухапшене чланове породице Ракић** ~~Мирко Милан Марко~~, ~~Лујај Ракић~~ ~~Радмила Ракић~~ суд је утврдио из доследне, искрене, детаљне, јасне, недвосмислене и убедљиве одбране опт. Чеде Будисављевића, а која је поткрепљена у погледу битних чињеница и одбраном опт. Богуновић Милана

са главног претреса од 12.03.2012. године, а коју је суд прихватио као убедљиву, јасну и која у овом делу са одбраном опт. Чеде Будисављевића чини једну логичну целину.

Из одбране опт. Будисављевић Чеде, а која је поткрепљена и делом одбране опт. Богуновић Милана и опт. Груичић Богдана, које је суд прихватио као међусобно сагласне и истините, утврђено је да су опт. Будисављевић, опт. Богуновић, опт. Малиновић и окр. Новаковић Горан, отишли у стан код опт. Груичић Богдана. Камион марке «ТАМ» који је био паркиран испред његовог стана довежен је до полицијске станице у Теслинграду. Сви су дошли испред станице милиције.

Суд је такође из одбране опт. Будисављевић Чеде утврдио да су у подрум дечијег вртића улазили сви и опт. Малиновић, опт. Груичић, опт. Богуновић и окр. Новаковић Горан према коме је поступак раздвојен, да су изводили једно по једно лице, да су им везивали руке, а затим их убацili у задњи део камиона. Одбрану оптуженог Чеде Будисављевића у овом делу суд је прихватио као истиниту и убедљиву.

Суд је ценио одбрану опт. Груичић Богдана у делу у којем је тврдио да је само извео Радића Милорада из подрума до комбија, те овакву одбрану није прихватио обзиром да је приликом суочења са опт. Будисављевић Чедом управо опт. Груичић Богдан потврдио да је он лично Радића Милорада и везао руке, што све потврђује наводе опт. Будисављевић Чеде који је током целог кривичног поступка доследно тврдио да су сви изводили и учествовали у везивању руку и лепљењу уста члановима породице Радић.

Такође, суд је ценио и одбрану опт. Груичић Богдана у делу у којем је тврдио да када је постао свестан намере својих сабораца није више био у ситуацији да предузме било шта како би их од те сулуде намере и одвратио, а и бојао се да било шта предузме јер је сматрао да би у тој ситуацији његов живот био угрожен и да је поступао по наредби опт. Будисављевић Чеде. Овакву одбрану суд није прихватио налазећи да је срачуната на избегавање кривичне одговорности јер је иста по оцени суда само пуга тврђња опт. Груичић Богдана непоткрепљена ниједним доказом, а његово стварно понашање критичном приликом од изласка из сопственог стана, долaska до станице милиције, извођења из притвора чланова породице Радић, везивања руку, лепљења уста лепљивом траком, вожње до јаме «Голубњача» и егzekуције, управо указује да је све радње предузете свесно и вољно.

Суд је ценио и одбрану опт. Богуновић Милана у делу у којем је навео да је критичном приликом само стајао крај возила и гледао како се Радић изводе из подрума дечијег вртића јер му је рука била у гипсу и овакву одбрану није прихватио, јер је из доследног, категоричног исказа опт. Груичић Богдана при коме је остао и на главном претресу 12.03.2012. године, утврдио да је управо заједно са опт. Богуновићем сишао до подрума где су се налазили чланови породице Радић, да су скинули резу и извели једно лице, који исказ је

суд прихватио као истинит, уверљив и сагласан са одбраном опт. Чеде Будисављевића, који је доследно тврдио да је између осталих и опт. Богуновић Милан изводио оштећене из притвора и учествовао у лепљењу уста и везивању руку.

То што су описи оптужених Будисављевић Чеде, Богуновић Милана и Груичић Богдана различити у погледу чињеница ко је возио камион до полицијске станице, затим ко је коју радњу предузео приликом извођења оштећених, дакле ко је силазио до подрума, ко их је изводио, ко је везивао, ко им је лепио траке на уста, су за суд потпуно логичне и животне. Наиме оптужени су у тим моментима били усредсређени на своје радње због чега нису били у могућности да детаљно прате оно што су остали радили том приликом. Због тога суд закључује да су сви оптужени, Будисављевић Чедо, Малиновић Мирко, Богуновић Милан и Груичић Богдан, предузимајући поједине радње од извођења чланова породице ~~Ракић~~, везивања њихових руку, лепљења уста, до смештаја у комби, заједно предузели све поменуте радње.

Из сагласних исказа оптужених Будисављевић Чеде, Богуновић Милана и Груичић Богдана, а које је суд прихватио као уверљиве и истините, суд је утврдио да је комби до јаме «Голубњача» возио опт. Груичић Богдан.

Иако се опт. Чедо Будисављевић током поступка различито изјашњавао у погледу околности где је тачно седео у комбију марке «ТАМ» на путу ка Голубњачи, да ли напред или позади, суд сматра да су такве разлике резултат протека времена јер је од конкретног догађаја прошло 20 година, а и могућности да након овог дугог протека времена одређене сегменте у потпуности верно интерпретира, а исте и нису од битног утицаја на утврђивање чињеничног стања.

Неспорно је утврђено да су чланови породице Ракић, довезени до јаме «Голубњача», на том месту лишени живота, а затим и бачени у јаму.

Да су опт. Будисављевић, Богуновић, Груичић и Малиновић заједно са окр. Новаковић Гораном лишили живота ~~Ракић~~, ~~Малиновић~~, ~~Драган~~ ~~Ракић~~, утврђено је из исказа опт. Чеде Будисављевића који је био доследан и изричит током целог поступка у погледу чињеница ко је од оптужених пуцао у поједине чланове породице ~~Ракић~~. Тако је утврђено да су у ~~Ракић~~ ~~Драган~~ ~~Ракић~~ опт. Малиновић Мирко и он. Затим да су у ~~Ракић~~ ~~Малиновић~~ ~~Груичић~~ пуцали Малиновић, Груичић и он, а у ~~Ракић~~ ~~Малиновић~~ ~~Груичић~~ Новаковић и он, да би на крају извели ~~Ракић~~ у коју пуцају Малиновић, Груичић, Новаковић, Богуновић и он. Опт. Чедо Будисављевић је своје њаводе категорично потврдио при суочењу са опт. Богуновић Миланом када му је рекао «Прво смо извели ~~Ракић~~, после смо изводили редом ~~Малиновић~~ ~~Малиновић~~ ~~Ракић~~». Ти ниси пуцао у ову прву тројицу. Ти си пуцао у ~~Ракић~~ ~~Ракић~~ из мог резервног пиштола марке ТТ «Застава» 7,62 mm (транскрипт аудио записа са главног претреса од 03.11.2010. године стр.74-76/104).

И приликом суочења са опт. Груичић Богданом био је категоричан када је рекао «У ~~Милорада Радомира~~ Радомиру си пуцао исто као и ја, наравно. Пуцао си из пиштолја 7,62 тзв. «ТТ» исто као и ми остали, стим да сам ја користио «шкорпион». (транскрипт аудио записа са главног претреса од 03.11.2010. године стр.101,102/104)

Такође и приликом суочења са опт. Малиновић Мирком у претходном поступку 17.06.2010. године, категорично је потврдио да је и опт. Мирко Малиновић пуцао критичном приликом наводећи између осталог «ти изјављујеш да ниси пуцао, а ја тврдим да јеси пуцао», на које тврђе опт. Малиновић Мирко је рекао «не изјављујем да нисам пуцао, ја се не сећам тоганичега».

Уверљивост и истинитост исказа опт. Чеде Будисављевића поткрепљена је и чињеницама да опт. Чедо Будисављевић јасно издаваја ситуацију када опт. Богуновић, опт. Груичић и опт. Малиновић нису пукали, из чега произилази да опт. Чедо Будисављевић нема намеру да било кога неосновано терети.

Да су лишени живота чланови породице ~~Радомир, Милан, Превен, Милан и Радмила~~ утврђено је и посредним сазнањима из исказа сведока Наранчић Радомира који је тврдио у поступку истраге Окружног суда у Сомбору од 12.01.2007. године, да му је Будисављевић рекао да су ~~Радомир убијен~~ и бацили у јamu «Голубњача» и из исказа сведока Драгићевић Марка када је тврдио да га је Наранчић обавестио да је опт. Будисављевић заједно са још четири лица лишио живота породици ~~Радомир~~ које је суд прихватио као истините и уверљиве.

Суд је ценио промењен исказ сведока Наранчић Радомира са главног претреса од 05.11.2010. године, када је навео да га је опт. Чедо Будисављевић обавестио да су ~~Радомир~~ отишли преко пруге код Хрвата, односно да исти није знао да су ~~Радомир~~ лишени живота обзиром да је иста демантована и исказом сведока Драгићевић Марка који је суд прихватио и који је на главном претресу објаснио да је за убиство породице ~~Радомир~~ сазнао управо од Наранчић Радомира приликом њиховог сусрета у Теслинграду када му је пришао и рекао да не може више да трпи притиске и нездовољство народа, да је убијена цела породица, и да је у то умешан Будисављевић Чеда и одређена група људи чија му имена нису позната. Суд налази да је сведок у овом делу променио исказ како би помогао оптуженима у избегавању кривичне одговорности.

Из свега изнетог суд није прихватио одбране опт. Богуновић Милана и опт. Груичић Богдана у делу у којем су негирали да су пукали, и да се у тренуцима када се ~~Радомир~~ лишавају живота налазе код врата комбија, да чују пуцање, али да нису видели због мрака ко пуца, ни у кога се пуца. Ово из разлога што овакве одбране суд оцењује као неистините и срачунате на

избегавање кривичне одговорности, а и у супротности са напред изведеним доказима.

Уколико би суд и прихватио одбране опт. Милана Богуновића и опт. Груичић Богдана да критичном приликом нису пуцали у чланове породице Ракић, не доводи се у питање постојање њихове кривичне одговорности, с обзиром да чак и у ситуацији да један од њих и не пуца, имајући у виду све околности овога догађаја, он прихвата радње другог као своје свестан заједничког деловања, што их у конкретном случају чини саизвршиоцима.

Суд је ценио одбране опт. Малиновић Мирка дате у поступку истраге Окружног суда у Сомбору 29.12.2009. године, када је тврдио да није извршио кривично дело које му је стављено на терет, да нема никакве везе са убиством чланова породице Ракић, да није учествовао у одвођењу Романа Марковића, Драгана Милошевића Ракића до јаме «Голубњача», да није учествовао у претресу викендице у Широкој Кули нити има било какве везе са убиством Романа Перића, као и део одбране дате у истрази Вишег суда у Београду, Одељења за ратне злочине од 08.06.2010. године где је био изричит да у извршењу кривичног дела које му је стављено на терет није учествовао и да никада није ишао у акцију са лицима која су окривљена у овом кривичном поступку и да за догађај не зна. Суд у овом делу одбране опт. Малиновић Мирка није прихватио јер је опт. Будисављевић Чедо на детаљан начин објаснио радње које је предузео опт. Малиновић Мирко при чему је остао изричит и приликом суочења тврдећи да је управо чувао стражу док је он хицима из ватреног оружја лишио живота Романа Перића и да је пуцао код јаме «Голубњача» у чланове породице Ракић - то у Милошевић Драгану, Милошевићу и Роману

Суд је имао у виду и део одбране опт. Малиновић Мирка дате у истрази Вишег суда у Београду, Одељења за ратне злочине од 08.06.2010. године где је навео се не сећа скоро ничега и одбрану са главног претреса од 03.11.2010. године и од 12.03.2012. године, када је рекао да се не сећа извршења кривичног дела, те налази да исте нису од утицаја на чињенично правни закључак суда да је опт. Малиновић Мирко извршио кривично дело ближе описано у изреци ове пресуде, обзиром да су кривично правне радње опт. Малиновић Мирка несумњиво утврђене изведеним доказима током овог кривичног поступка. Ово тим пре што из налаза и мишљења вештака суд није утврдио да постоје било какве медицинске индикације које би указивале на значајније компромитоване когнитивне (сазнајне) или конативне (вольне) способности, нити на тежу емоционалну волитивну или когнитивну дисфункцију или адаптилност, а што ће све бити ближе образложено у наставку пресуде.

Битне околности овог догађаја суд је утврдио из искреног, детаљног, јасног и убедљивог исказа опт. Чеде Будисављевића, који не оспорава своју централну улогу у извршењу радњи кривичног дела. Описивањем радњи осталих оптужних, опт. Будисављевић и не покушава да умањи или искључи

своје учешће у извршењу кривичног дела, због чега суд налази да оптужени Чедо Будисављевић нема никаквог разлога да остале саопштуне неосновано терети јер тиме ни на који начин не поправља свој положај у овом кривичном поступку.

Такође одбрану опт. Будисављевић Чеде у делу где тврди да су приликом лишавања живота чланова породице ~~████████~~ два тела пала поред јаме и да је он рекао опт. Груичићу и опт. Богуновићу да их гурну у јаму, суд је прихватио као истиниту и уверљиву, а и сагласну са деловима одбране опт. Груичић Богдана и опт. Богуновић Милана који су у својој одбрани објаснили да су управо њих двојица два тела гурнули у јаму, које исказе је суд прихватио као истините, обзиром да са одбраном опт. Чеде Будисављевића чине једну логичну целину.

Приликом оцене одбране опт. Будисављевић Чеде суд је имао у виду разлике у његовим исказима у погледу чињенице ко је од чланова породице Ракић приликом лишавања живота остао на рубу јаме, а ко је одмах пао у јаму, али је нашао да исте нису од битног утицаја на чињенично правни закључак суда где је неспорно да два тела приликом лишавања живота остају поред јаме, и да та два тела у јаму убацују опт. Груичић Богдан и опт. Богуновић Милан. Суд сматра да су овакве разлике резултат протека времена.

Коначно одбрана опт. Будисављевића је поткрепљена и на посредан начин и делом исказа сведока Наранчић Радомира датог у истрази Окружног суда у Сомбору 12.01.2007. године, који је тврдио да је од самог опт. Будисављевић Чеде непосредно након извршења кривичног дела сазнао да је опт. Будисављевић са још четири лица извршио дело, а што је потврдио и сведок Драгичевић Марко приликом испитивања у поступку истраге овога суда дана 08.06.2010. године, када је навео да је од сведока Наранчић Радомира сазнао да је убијена цела породица, да је у то умешан Будисављевић Чедо и још нека група људи. Напред наведене делове исказа сведока Наранчић Радомира и Драгичевић Марка, у које је суд извршио увид дана 12.03.2012. године, суд је прихватио као јасне и убедљиве који са одбраном опт. Будисављевић Чеде склапају једну логичну целину.

Оваква одбрана опт. Чеде Будисављевића потврђена је и материјалним доказима:

Из Записника о увиђају – ексхумацији од 16. октобра 2001. године, је утврђено да је исти састављен код јаме Голубњача I, која се налази близу пута која води од насеља Љубово за Сварачково село. Јама се налази у југозападном делу мале удolini обрасле ниским растињем. Улаз у јаму је неправилног облика димензија 10x6 метара.

Из јаме су спеолози упутили једну врећу са посмртним остацима мртвог тела непознате особе, а у врећи се налазио и један зимски капут са крznеним обрубом, те неколико костију и то краљежника, пар ребара и костију удова.

Потом је из јаме извађена друга врећа у којој се налазила лобања, две коленичне кости, панталоне са ременом и још две друге кости од удова.

Лобања које је извађена је поломљена, један део лобање је поломљен и то у теменом делу према челу. На врху лобање је рупа и то баш на поломљеном делу. У тој врећи се такође налазио упаљач жуте боје, вањски чеп од пића и једна коцка слагалица црвене боје.

У трећој врећи налазе се панталоне са ременом а у панталонама је карлица са костима доњих удова.

У четвртој врећи извађена је блуза са пулвером и кошуљом а у њима се налазио горњи део остатка костура непознате особе, лобања је потпуно разбијена, доња вилица и зубало. Поред тога је на овом делу костура пронађен ланчић као и ручни сат.

Из наставка записника о увиђају – ексхумацији од 17. октобра 2001. године утврђено је да су спеолози из јаме извадили пету врећу у којој се налазе кост ногу две особе јер имају четири бедрене кости, кости карлице, те пар других костију. Једна бедрена кост је пребијена изнад колена тако да је извађен један део једне бедрене кости и то њен већи део.

У шестој врећи је горњи део костура посмртних остатака непознате особе која се налази у кошуљи, у виндјакни са улошком и патентом.

У седмој врећи су делови кости непознате особе и то лобање, доња вилица, пар краљежнака, пар ситних костију, те једно ребро. На делу лобање се види једна рупа која је настала највероватније од деловања ватреног оружја или зрна.

У осмој врећи је виндјакна, испод које је мајца, те један жеснски грудњак, а унутра се налазе остаци посмртни- кости мртвог тела непознате особе али без главе, само горњи део трупа. У овој врећи је и пар комадића лобање.

Из налаза и мишљења судског вештака др Давора Мајера, који је саставни део списка Окружног суда у Сомбору Ки.82/06, а у који је суд изршио увид на главном претресу дана 12.03.2012. године, утврђено је да су запримљени људски остаци извађени из јаме Голубњача I дана 16. и 17. октобра 2001. године који се састоје од непотпуних људских костура, у целости скелетираних, без присуства меких ткива, те у једном делу од припадајуће одеће и предмета.

Остаци одговарају четрима људским особама, те су извађени по под називом локације (јама Голубњача I) локација 1 НН 60 до 63, дат је и појединачни опис:

НН 60 - Непотпун костур, присутне дуге кости доњих удова и делимично дуге кости горњих удова те нешто костију трупа. Лобања има велики дефект десно чеоно слепоочно. На средини темена овални дефект од којег се на обе стране (лево и десно) шире преломне пукотине. Кости лица укључујући обе чејности недостају. Од одеће – мушки панталоне од штофа са кожном ременом. Уз остатке нађен бели пластични упаљач и црвена лего коцкица.

НН 61- Присутне дуге кости доњих удова, те делимично дуге кости горњих удова, зделице и већи број костију трупа. Што се тиче лобање пронађено је само неколико уломака свода лобање, те обе чејности. Од одеће

карирана кошуља мушкиј копчања, тамноплава мајица дугих жутих рукава, јакна од тањег материјала на копчање са џеповима. Мушки панталоне са ременом. Од предмета присутан је дигитални ручни сат са металним ременом и ланчић златне боје са правоугаоним привеском златне боје (плочица)

НН 62 - Непотпун људски костур, присутне све дуге кости удова, зделица (вероватно се ради о карлици) делимично те већи број помешаних костију трупа. Лобања у уломцима, а већи део лобање је очуван као целина, стим да у затиљном делу постоји дефект промера 1 цм јајоликог облика. Присутне су и обе чељусти. Од одеће – горњи део тренерке, светла кошуља дугих рукава мушкиј копчања и зимска јакна са крзненом поставом.

НН 63 - Непотпун костур. Дуге кости удова већином присутне, зделица делимично и нешто помешаних костију трупа. Лобања у уломцима, доња чељуст и делови горње чељости такође нађени. Од одеће - женски грудњак, плава мајица дугих рукава са натписом, те зимска јакна са поставом и крзненим овратником. Од предмета – пар наушница у облику вере – кружног облика. Пронађен је и дуги црни капут са крзненим порубом, смештен у врећу и означен само називом локације.

Нађени остаци пренети су у Завод за судску медицину у Загреб где ће бити извршена идентификација.

Из записника др Марија Шлауса и др Ведране Петровечки, од 25.03.2002. године, који је саставни део списка Окружног суда у Сомбору Ки.82/06, а у који је суд изршио увид на главном претресу дана 12.03.2012. године, утврђено је за НН 60 лок.1 од 16.10.2001. године, Љубово јама «Голубњача», да се ради о средње поште очуваном костуру одраслог мушкарца који је у тренутку смрти имао између 50 и 60 година на темељу отворености кранијалних шавова, развијености мишићних хватишта, присутности дегенеративних промена на зглобним плоштинама, те присутности дегенеративних промена на леђима. Пол је утврђен на темељу морфологије кранијума, те величине и робусности дугих костију. Фактор индивидуализације: ради се о врло јаком мушкарцу висине од око 174 цм, највероватније дешњаку, на темељу тога што су кости десне руке јаче од оних на левој страни. Узрок смрти – простел кранијума са врло добро дефинираном улазном стријелном раном која се налази на темену тачно на сагиталном шаву око 12 цм од брегме. Она има карактеристичан округли облик са врло добро издефинијаним левком и од ње воде врло велике две масивне линије фрактуре. Излаз се налази на подручју десног лица и није у потпуности очуван.

Из записника др Марија Шлауса и др Ведране Петровечки, од 25.03.2002. године, који је саставни део списка Окружног суда у Сомбору Ки.82/06, а у који је суд изршио увид на главном претресу дана 12.03.2012. године, утврђено је за НН 61 лок.1 од 16.10.2001. године, Љубово јама «Голубњача» да се ради о добро очуваном костуру одрасле жене старости између 45 и 55 година, а на темељу морфологије аорикуларне плоштине илијума и пубичне кости, те присутности, односно одсутности

дегенеративних промена на зглобним плоштинама. Међутим, што се тиче старости врло је деликатно и компликовано, наиме ова особа има неке особине које је чине мало млађом, а и неке које је чине мало старијом. Из изнетих разлога оптимална старост за ову особу је између 45 и 50 година, са висином од око 180 цм. Пол је утврђен на темељу морфологије зделице кранијума и величине робусности дугих костију. Фактор индивидуализације: и поред свега наведеног релативно је мало шта вештаци могу рећи о овој особи иако је костур јако добро очуван. Има необично карактеристичне зубе са бројним амалганским испунима, са два врло карактеристична моста због чега би леш требао бити релативно лако идентификован. Узрок смрти – прострел кранијума. Кранијум је врло фрагментиран са бројним периморталним линијама фрактурама. Леш је лоше очуван па се не може реконструисати улаз или излаз, али се улаз највероватније налази у подручју темених костију, највероватније са десне стране. Излаз се не може реконструисати.

Из записника др Марија Шлауса и др Ведране Петровечки, од 25.03.2002. године, који је саставни део списка Окружног суда у Сомбору Ки.82/06, а у који је суд изршио увид на главном претресу дана 12.03.2012. године, утврђеној је за НН 62 лок.1 од 17.10.2001. године, Љубовој јама «Голубњача I» да се ради о добро очуваном костуру одраслог релативно младог мушкарца висине од око 186 цм. Старост између 25 и 31 године, оптимално око 26-28 година је утврђена на темељу зуба, отворености краијалних шавова, морфологије, пубичне симфизе, те чињенице да је медијална клавикула још делимично отворена. Пол мушки је утврђен на темељу морфологије зделице и кранијума, те величине и робусности дугих костију и зглобних плоштина. Фактор индивидуализације: ради се о снажном младом мушкарцу који се могуће интензивно бавио спортом или тешким физичким активностима. То сматрају због тога што су медијални рубови на лопатицама јако закривљени за мишиће, обе надлактичне кости су добро развијене. Ради се о дешњаку на темељу тога што је десни хумерус нешто мало робуснији од левог. На обе лакатне кости присутни су хипертрофирани супинатор гребени, што је конзистентно са неком врстом физичке активности. Такође на обе палачне кости присутни су плитки бенигни кортикални дефекти. Све ово заједно конзистентно је и компатибилно са добро развијеним раменим обручем који може бити последица дизања тешких терета, рад у теретани, али и тешких физичких активности везаних за агрекултуру. Узрок смрти – сасвим јасан, код ове особе на десној страни оксипиталне кости на супериорној нухалној линији налази се парвилни округли дефект са врло карактеристичним левком на ендокриналној плоштини, што представља улазну прострелну рану највероватније малокалибарским оружјем. Излаз се налази на подручју фронталне кости на подручју глабеле и у потпуности је уништио кости лица.

Из записника др Марија Шлауса и др Ведране Петровечки, од 25.03.2002. године, који је саставни део списка Окружног суда у Сомбору Ки.82/06, а у који је суд изршио увид на главном претресу дана 12.03.2012.

године, утврђено је за НН 63 лок.1 од 17.10.2001. године, Јубово јама «Голубњача» да се ради о средње добро очуваном костуру одрасле жене висине од око 170 цм. Старост је између 30-40 година, утврђена на темељу морфологије пубичне симфизе и аорикуларне плоштине. Оптимално се чини да се ради о особи између 33-37-38 година. Пол је одређен на основу морфологије зделице и кранијума, те величине и робусности дугих костију и зглобних плоштина. Фактор индивидуализације: жена је пушила јер су присутне никотинске наслаге на лингвалним плоштинама зуба. Зуби су врло карактеристични и имају бројне амалгамске испуне и то тамне и светлије (ако има зубни картон у принципу би се могла идентификовати). Узрок смрти – кранијум је изразито фрагментиран, присутне су бројне периморталне линије фрактуре. Прострел је највероватније дошао одострага у подручју десне темене кости, међутим материјал је толико фрагментиран да се не може наћи нити улазна, нити јасно дефинисана излазна рана.

Идентитет оштећених утврђен је на основу ДНК-а анализе као најстручнијег и најпоузданijeg начина утврђивања идентитета лица.

Из налаза ДНА лабораторије Завода за судску медицину и криминалистику Медицинског факултета Свеучилишта у Загребу од 10.02.2004. године утврђено је да су након провере идентитета за анализу ДНА посмртних остатака ексхумираних у Голубњачи као НН 60, узети узорци крви Невенки Димић сестри [REDACTED], те да је утврђено да узорци кости припадају особи мушки пола који је идентификован као [REDACTED].

Из налаза ДНА Завода за судску медицину и криминалистику у Загребу од 10.10.2007. година утврђено је да су за обраду узети узорци костију НН 61, НН 62 и НН 63, којима одговарају ознаке ГОЛ1-61, ГОЛ1-62 и ГОЛ1-63. За потребе идентификације коришћен је генотип узорка ГОЛ1 – 60 који је идентификован као [REDACTED] налазом од 10. фебруара 2004. године. На темељу спроведене анализе утврђено је да сигурношћу од 99,99999% да посмртни остаци под бројем ГОЛ1-61 и ГОЛ1-62 припадају [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] а посмртни остаци под бројем ГОЛ1-63 припадају [REDACTED]

Из извештаја представника Завода за судску медицину проф. др Јосипа Шкавића од 26.10.2007. године, утврђено је да је дана 24.10.2007. године у Заводу за судску медицину у Загребу, извршена идентификација мртвих тела између осталих Радиша Милошевића рођеног 1933. године (лок.1 Јубово, јама «Голубњача», exc.16.10.2001. године), Радиша Радића рођене 1963. године (лок.1 Јубово јама «Голубњача», exc.17.10.2001. године), Радиша Милошевића рођеног 1961. године (лок.1 Јубово јама «Голубњача», exc.17.10.2001. године) и Радиша Драгана рођеног 1968. године (лок.1 Јубово јама «Голубњача», exc.16.10.2001. године)

Из дописа републике Хрватске – Министарства обитељи, бранитеља и међугенерациског солидарства од 30.10.2007. године упућеног Жупанијском

државном одвјетништву у Госпићу је видљиво да су посмртни остатци Р. [REDACTED]
Макота, Р. [REDACTED], Милована и Д. [REDACTED] ексхумирани у октобру 2001. године из
јаме «Голубњача».

Да су чланови породице Р. [REDACTED] и то Р. [REDACTED], Р. [REDACTED], Милована и Д. [REDACTED]
лишени живота хицима из ватреног оружја суд је утврдио и из налаза и
мишљења судског вештака др Ђорђа Алемпијевића који је суд прихватио као
објективан и дат у складу са правилима струке.

Судски вештак др Ђорђе Алемпијевић користио се подацима из списка,
медицинском документацијом, записницима о прегледу ексхумираних
посмртних остатака и њиховој идентификацији путем форензичко генетичких
структуре, а како је то објаснило на главном претресу 02.12.2010. године у чији
исказ је у поновљеном поступку суд извршио увид дана 12.03.2012. године.

На основу свега изнетог, мишљења је да је смрт Р. [REDACTED] Макота, чији су
посмртни остатци пре извршене идентификације означени као «НН 60»,
насилна и да је наступила услед оштећења за живот важних мозганих центара
дејством једног пројектила испаљеног из ручног ватреног оружја при чему је
он задобио прострелину главе са улазним отвором на задњој страни главе (у
средишњем делу теменог предела), а са излазним отвором на костима десне
половине лица. Правац канала прострелине главе је од назад унапред одозго
наниже и слева лако удесно. Судски вештак испитан на главном претресу од
02.12.2010. године, а у чији исказ је суд извршио увид на главном претресу
12.03.2012. године, дозвољава могућност да је у оштећеног Р. [REDACTED] Макота
било испаљено и више пројектила уколико су они прошли кроз мека ткива
организма. Такође, вештак поготово за случај који је идентификован као
Р. [REDACTED] Макота, практично искључује могућност прислона, с обзиром да је
изостала фрагментација скелета лобање, која би била нужна у ситуацији
прислона.

Што се тиче скелетних остатака означених као «НН 61» и «НН 62», исти
су идентификовани као посмртни остатци Р. [REDACTED] Ракић Милована.
Вештак је на главном претресу објаснио да је путем форензичко генетичких
метода утврђено да посмртни остатци под бројем «НН 61» и «НН 62»
припадају Д. [REDACTED] Милована Ракићу. Наиме, вештак појашњава да је пол
поменутих особа утврђен форензичко генетичким методама, јер сама
антрополошка анализа у извесним случајевима може бити непоуздана и
довести до заблуде. Наиме, вештак је објаснио, а имајући у виду записник од
25.03.2002. године за скелетне остатке означене под «НН 61», који су
окарakterисани при антрополошкој анализи као скелетни остатци који потичу
од особе женског пола, да на скелету сваке особе постоје несумњиве
карактеристике на костима карлице које могу да помогну да се определе
посмртни остатци и да се каже да ли неки остатци припадају особи женског или
мушкијог пола. Међутим, постоји известан број особа код којих полне
карактеристике нису у толикој мери изражене или се налазе на прелазу негде
између, што може довести до евентуалне заблуде у том иницијалном
утврђивању пола. Такође, што се тиче старости лица у моменту смрти, а
означеног као «НН 61», вештак наводи да су процена животног доба и
процена висине пре свега статистичке методе које се базирају на параметрима

и табличама. Конкретно за процену старости користе се пре свега спојеви препонских костију, карактеристике појединих крајева ребара, према грудној кости где се налазе хрскавице које се старењем окоштавају.

С обзиром да је у конкретном случају процену радио специјалиста за судску медицину, постоји могућност грешке, поготово ако се не ангажују лица која су још стручнија за ту врсту анализе.

На основу прегледа ових посмртних остатака произилази да је смрт наведених особа насиљна и да је наступила услед оштећења за живот важних мажданих центара дејством пројектила испаљеног или испаљених из ручног ватреног оружја, при чиму је једна од ове две особе (Радован или Мишевић) чији су посмртни остаци означени као «НН 61» задобила повреду главе нанесену дејством **најмање једног пројектила** испаљеног из ручног ватреног оружја са екstenзивним оштећењима скелета главе, те је закључено да је улазни отвор највероватније у пределу темена, док је друга од ове две особе чији су посмртни остаци означени као «НН 62» задобила прострелину главе са улазним отвором на задњој страни главе (у пределу љуске потиљачне кости са десне стране), а излазним отвором на чеоној кости. Што се тиче броја пројектила испаљених у Радован Марковића вештак је на главном претресу објаснио да се исти са сигурношћу не може утврдити, обзиром да се ради о опсежним повредама које су нанете **најмање једним пројектилом** испаљеног из ручног ватреног оружја уз дозвољену могућност да их је било више. Разлог што се ово не може прецизно утврдити је и чињеница да код ова два оштећена не постоји један специфични улазни и један излазни отвор. Правац канала прострелине главе је од назад унапред, са десна веома лако улево и готово водоравно. Срђан Радовановић чији су посмртни остаци пре извршене идентификације означени као «НН 63», насиљна је и наступила је услед оштећења за живот важних мажданих центара дејством **најмање једног пројектила** испаљеног из ручног ватреног оружја са екstenзивним оштећењима скелета главе, те је закључено да је улазни отвор највероватније у пределу темена.

Имајући у виду стање посмртних остатака, те протек времена, није било могуће утврдити са које даљине је било puцано, те није било могуће ни вршити тестирање на присуство барутних честица како би се евентуално вештак балистичар могао детаљније изјашњавати.

Из налаза и мишљења судског вештака др Алепијевића утврђено је да се ради о прострелинама насталих дејством **најмање једног пројектила** из ручног ватреног оружја, с тим да вештак не искључује могућност да их је било више, обзиром да недостају неке од костију оштећених, а због протека времена од убиства, времена вађења посмртних остатака мека ткива нису ни сачувана. Из тих разлога постоји могућност да је осим пронађених прострелних рана на наведеним деловима костију било испаљених пројектила и по костима које недостају, као и меким ткивима.

Дана 24.10.2007. године Завод за судску медицину – Загреб издао је потврде о смрти Милане Драгане Марковић Радовановић у којима је констатовано као датум смрти наведених лица 16. октобар 1991. године.

Ради разјашњења чињеница констатованих у овој потврди суд је испитао на главном претресу дана 14.02.2011. године, уз помоћ видео конференцијске везе са Жупанијским судом у Загребу у својству сведока потписника ове потврде проф. др. Давора Стриновића специјалисту судске медицине, а у који исказ је извршио увид на главном претресу дана 12.03.2012. године. Из исказа сведока је утврдио да у конкретном случају није поступао. Истакао је с обзиром на стање у којем су се тела налазила то је био првенствено антрополошки посао. Обзиром да се ради о специфичним случајевима где је од момента смрти прошло пуно година, тачно време смрти је немогуће прецизно одредити. Да би се одредило време смрти морало се ићи административним путем и то су подаци добијени од Управе за нестале и заточене Републике Хрватске.

Изведеним доказима у току овог кривичног поступка суд је на несумњив начин утврдио да је ~~Луције Ракић~~ лишена живота у ноћи између 20. и 21. октобра 1991. године, а да су чланови породице ~~Ракић, Радован~~, ~~Драган, Милан и Радован~~ лишени живота такође у октобру месецу 1991. године, али неколико дана касније тачно неутврђеног дана, након убиства ~~Луције Ракић~~. Стога суд сматра да су административни подаци, којима располаже Управа за заточене и нестале у вези датума смрти ~~Ракић, Милан~~, ~~Драган, Милан и Радован~~, а које је и сведок проф. др Давор Стриновић констатовао у потврдама о смрти, у супротности са свим изведенним доказима у току овог кривичног поступка. Ово тим пре што је и сведок проф. др Давор Стриновић на главном претресу објаснио да се у случајевима када је прошло много година од смрти лица, време смрти је немогуће прецизно одредити.

Стога, суд на основу расположивих доказа у току доказног поступка није могао на несумњив начин да утврди тачан датум када се овај догађај десио. Наиме, нико од оптужених, оштећених, те испитаних сведока није могао да се изјасни ког дана се овај догађај заиста десио, осим да су исти лишени живота неутврђеног дана месеца октобра 1991. године, а неколико дана касније од убиства Луције Ракић.

Након детаљно спроведеног доказног поступка, *правном анализом* напред утврђеног чињеничног стања, суд је на несумњив начин утврдио да су оптужени у време, на месту и на начин како је то ближе описано у изреци ове пресуде кршећи правила међународног права за време унутрашњег оружаног сукоба који је тада постојао на подручју Републике Хрватске између јединица ЈНА, ТО и МУП-а САО Крајине, као и добровољаца са једне стране и хрватских оружаних формација у чијем су саставу биле јединице МУП-а Хрватске, Збора народне гарде и добровољци са друге стране, према цивилним лицима која не учествују у непријатељствима, као и цивилним лицима која су затворена и лишена слободе у вези оружаног сукоба и налазе се у власти једне од страна у сукобу, према којима се мора поступати у свакој прилици човечно и која морају бити заштићена од сваког насиља, вршили убиства при чему су у првој половини октобра месеца 1991. године у

Теслинграду, након што су, због сумње да поседују радио-станицу и да сарађују са хрватским оружаним формацијама, лишени слободе Радић М., његови синови Радан Драган и Радивоје М., Радивоје Радивојевић, окр. Орловић Душан, против кога је поступак раздвојен, као начелник ресора Државне безбедности (ДБ) МУП САО Крајине, коме се као свом претпостављеном обратио окр. Будисављевић Чедо, командир специјалне јединице МУП-а САО Крајине и заменик командира Станице милиције (СМ) Теслинград, питајући га шта да ради са ухапшеним члановима породице Радан, као и Радивоје Путић, супругом Радивоје Манојловић, која је била на слободи, а након што је упознат за шта се породица Радан терети, наредио окр. Будисављевић Чеди да их лиши живота, што му је поновио и након неколико дана када му се истим питањем још једанпут обратио окр. Будисављевић Чедо, да би у ноћи између 20. и 21. октобра 1991. године окр. Будисављевић Чедо, поступајући по примљеном наређењу окр. Орловић Душана, против кога је поступак раздвојен, постигао договор са припадницима ТО Теслинград, окр. Малиновић Мирком и окр. Богуновић Миланом да заједнички лише живота ошт. Радан Путић, након чега су наоружани ватреним оружјем дошли до места Широка Кула, засеок Сердари, до викендице у којој је она боравила, да би окр. Малиновић Мирко и окр. Богуновић Милан остали у дворишту чувајући стражу док је окр. Будисављевић Чедо ушао у викендицу и хицима из ватреног оружја лишио живота ошт. Радан Путић, након чега су окр. Будисављевић Чедо, окр. Малиновић Мирко и окр. Богуновић Милан, запалили њен леш и викендицу. Тачно неутврђеног дана, неколико дана касније, такође у октобру месецу 1991. године, у вечерњим часовима, окр. Будисављевић Чедо, поступајући по примљеном наређењу окр. Орловић Душана, против кога је поступак раздвојен, постигао договор са припадницима ТО Теслинград, окр. Малиновић Мирком, окр. Богуновић Миланом и окр. Новаковић Гораном, против кога је поступак раздвојен и припадником Станице милиције Теслинград окр. Груичић Богданом, да заједнички лише живота ухапшене чланове породице Радан, Радић М., Радан Драган, Радивоје М., Радивоје Радивојевић, па су им у просторијама Станице милиције Теслинград, најпре везали лепљивом траком руке и затворили им уста, а затим их увели у комби возило марке «ТАМ», којим је управљао опт. Груичић Богдан, и превезли до Сврачковог села, до крашке јаме «Голубића», где су их опт. Будисављевић Чедо, опт. Малиновић Мирко, опт. Богуновић Милан, опт. Груичић Богдан и окр. Новаковић Горан, против кога је поступак раздвојен, хицима из ватреног оружја лишили живота и потом бацали у јamu.

С обзиром на све напред наведено квалификујући такве радње оптужених, суд налази да у њима стоје сва битна обележја кривичног дела ратни злочин против цивилног становништва из члана 142 став 1 у саизвршилаштву у вези члана 22 КЗ СРЈ.

Овакво поступање оптужених представља тешко кршење хуманитарног права јер су они припадници једне стране у сукобу (МУП Српске Аутономне Области Крајине и ТО Теслинград), а оштећени као цивили који нису узели

директно учешће у непријатељствима имају статус заштићених лица сходно IV Женевској конвенцији о заштити грађанских лица за време рата од 12.08.1949 године и Допунском протоколу II о заштити жртава немеђународних оружаних сукоба.

IV Женевском конвенцијом, одредбом члана 3 став 1 тачка 1a) предвиђена је обавезна примена одређених одредби у случају оружаног сукоба који нема карактер међународног сукоба и који избије на територији једне од високих страна уговорнице. Овом одредбом предвиђено је да се према лицима која не учествују непосредно* у непријатељствима, подразумевајући ту и припаднике оружаних снага који су положили оружје и лица онеспособљена за борбу услед болести, рана, лишења слободе или из било ког другог узрока, поступа у свакој прилици човечно, без икакве неповољне дискриминације засноване на раси, боји коже, вери или убеђењу, полу, рођењу или имовном стању или било коме другом сличном мерилиу. У том циљу забрањене су и забрањују се у свако доба и на сваком месту према наведеним лицима између осталог повреде које се наносе животу и телесном интегритету, нарочито све врсте убиства, осакаћења, свирепости и мучења.

Допунски Протокол II уз Женевске конвенције од 12.08.1949. године о заштити жртава немеђународних оружаних сукоба чланом 4 став 1 и 2 тачка а) предвиђа да сва лица која не узимају директно учешће или која су престала да учествују у непријатељствима, без обзира на то да ли је њихова слобода била ограничена или не, имају право да њихова личност, част и убеђење и верска убеђења буду поштовани. Она ће у свим приликама бити хумано третирана без икакве дискриминације. Забрањено је наређивати да не сме бити преживелих. Не диражуји у начелни карактер напред наведених одредаба, следећа дела против лица поменутих у ставу 1 јесу и остају забрањена у свако доба и на сваком месту: насиље над животом, здрављем и физичким или менталним благостањем људи, нарочито убиство и окрутно поступање као што су мучење, сакаћење и било који облик телесне казне.

Чланом 13* поменутог Додатног протокола предвиђено је да цивилно становништво и појединци цивили уживају општу заштиту од опасности која проистиче из војних операција. Да би се спровела та заштита следећа правила биће поштована у свакој прилици. Цивилно становништво и поједини цивили неће бити предмет напада. Забрањени су акти или претње насиљем чији је главни циљ да шире страх међу цивилним становништвом. Цивили ће уживати заштиту предвиђену овим делом, уколико не узимају и за време док не узимају директно учешће у непријатељствима.

Опужени су као припадници једне стране у сукобу били у обавези да поштују напред наведене одредбе и да им обезбеде поштовање у свакој прилици. Жртве су били чланови једне породице, цивили, који нису представљали реалну претњу, а једини разлог за напред поменута поступања је сумња да сарађују са другом страном у оружаном сукобу, односно процена о њиховој нелојалности српској страни на подручју Теслинграда.

Одредбом члана 22 КЗ СРЈ предвиђено је да *саизвршилаштво* постоји ако више лица, учествовањем у радњи извршења или на други начин, заједнички учине кривично дело. Код саизвршилаштва морају бити испуњени објективни и субјективни услови.

Пажљивим праћењем редоследа радњи које су оптужени предузимали несумњиво је утврђено да су оптужени деловали по договору, синхронизовано са заједничким циљем да петочлану породицу Ракић због сумње да поседују радио станицу и да сарађују са хрватским оружаним снагама, лише живота.

Наиме, оптужени Будисављевић, Богуновић и Малиновић заједнички учествују у лишавању живота Ракић Луције тако што до куће у којој је она боравила заједно долазе возилом, опт. Будисављевић предузима радњу извршења кривичног дела тако што је хицима из ватреног оружја лишава живота, а опт. Богуновић и опт. Малиновић чувају стражу, те заједнички пале тело и викендицу. Сви оптужени су знали да је сврха доласка у викендицу код Ракић Луције управо да се лиши живота. Опт. Богуновић и опт. Малиновић дају знатан допринос лишењу живота Ракић Луције свесни заједничког деловања и ово дело хоће као своје и у радњи извршења учествују као саизвршиоци. Чињеница да је опт. Чедо Будисављевић хицима из ватреног оружја лишио живота Ракић Луцију не ослобађа одговорности опт. Милана Богуновића и опт. Малиновића Мирка, јер оптужени прихватају све радње као заједничке, па према томе и као своје, тако да предузете радње чине природну и логичну целину са радњама опт. Будисављевић Чеде који предузима конкретну радњу извршења кривичног дела.

Такође, оптужени Будисављевић, Малиновић, Богуновић и Груичић заједно са окр. Новаковић Гораном, према коме је поступак развојен, заједнички учествују у лишавању живота осталих чланова породице Ракић, тако што оптужени заједно наоружани одлазе до станице милиције у Теслинграду, до притвора где се налазе чланови породице Ракић, заједнички их изводе из притвора, везују им руке и уста, убацују у камион и доводе на место извршења кривичног дела код јаме «Голубњача» са намером да их убију, где их и лишавају живота. Оптужени Будисављевић Чедо, Малиновић Мирко, Богуновић Милан и Груичић Богдан су од доласка до притвора, до ликвидације чланова породице Ракић били у непосредном контакту са њима. Оштећени су били све време под фактичком влашћу оптужених, да би их ватреним оружјем лишили живота и остварили свој циљ.

У конкретном случају суд је нашао да постоји објективна веза свих оптужених јер је јединство њихових радњи несумњиво, а све те радње су за последицу имале лишавање живота свих оштећених лица, а како је то ближе описано у изреци пресуде. Наиме, све радње оптужених Будисављевића, Малиновића и Богуновића у лишавању живота оштећене Ракић, те радње оптужених Будисављевића, Малиновића, Груичића, Богуновића и окр. Новаковића према коме је поступак развојен, приликом лишавања живота

оштећених Ради~~т~~ Манојло, Д~~т~~ Марко, В~~т~~ су резултат заједничког деловања, међусобно се допуњују и чине једну целину.

Исто тако субјективна веза између оптужених несумњиво постоји јер су сви они знали један за другога били су свесни заједничког деловања, били су свесни да свака њихова појединачана радња представља део целовите радње извршења кривичног дела, те да су све појединачне радње оптужених имале за последицу лишавање живота оштећених чланова породице Р~~т~~.

Оцењујући *психички однос* учинилаца према кривичном делу суд је утврдио да су оптужени Будисављевић Чедо, Малиновић Мирко, Богуновић Милан и Груичић Богдан у оквиру договора предузели радње нужне за његову реализацију и при том остварење дела хтели као своје и као заједничко, били свесни свога дела и хтели његово извршење, дакле поступали су са **директним умишљајем**. Сви докази, околности случаја и понашање оптужених критичном приликом указују да је на страни свих оптужених постојало јединство умишљаја да се оштећени лише живота и то само због сумње да поседују радио станицу и да сарађују са хрватским оружаним формацијама.

Током поступка обављено је **неуропсихијатријско и психолошко вештачење оптужених:**

Из налаза и мишљења вештака специјалисте медицинске психологије Вериџе Дедић од 25.02.2010. године, при ком налазу је остала и на главном претресу 01.12.2010. године, утврђено је да је током психолошког испитивања које је обављено у просторијама затвора **опт. Малиновић Мирко** навео да се «слабо» сећа дела за које се терети и да се не осећа кривим, а ово ограничено сећање о коме не жeli да говори везује за политрауме које је имао две недеље касније, а последица су страдања од нагазне мине и губитка обе потколенице и стање пострауматског стресног поремећаја. Даље је утврђено да је током психолошког испитивања без знакова повишене анксиозности, миран и сталожен, повремено импулсиван, без назнака повишене агресивности, не региструју се поремећаји воље нити за општу контролу понашања значајне сметње толеранције на фрустрације. Способан је да преузме одговорност за своје понашање.

Из налаза и мишљења вештака специјалисте медицинске психологије Вериџе Дедић од 15.02.2010. године, утврђено је да психолошко испитивање **опт. Чеде Будисављевића** није реализовано због изричитог одбијања оптуженог да се истом подвргне, а уз објашњење да има јасну свест о својим способносима и понашању, те да му нису потребна никаква додатна стручна објашњења.

Из налаза и мишљења вештака специјалисте медицинске психологије Вериџе Дедић од 18.02.2010. године, при ком налазу је остала и на главном претресу 01.12.2010. године, утврђено је да је **опт. Богуновић Милан** просечних интелектуалних способности које су подједнако развијене и

очуване и без знакова постојања психоорганског оштећења, да је отежана вербална комуникација, успореност, смањена инлектуална флексибилност и тешкоће концентрације су последице ометајућег учинка неуротског поремећаја на когнитивне процесе. У време дела за које се терети је био способан да схвати шта се око њега дешава, суштину догађаја, могуће последице свог учешћа у догађају. актуелно присутном депресивном поремећају значајно је допринело стресно искуство везано за ратне околности.

Из налаза и мишљења вештака специјалисте медицинске психологије Верице Дедић од 19.02.2010. године, при ком налазу је остала и на главном претресу 01.12.2010. године, утврђено је да је опт. Груичић Богдан током испитивања у стању повишене анксиозности и депримираности (које испољава и плачом) реактивних на ситуацију у којој се налази. Актуелна интелектуална функционалност личности је у границама просека са мањим когнитивним дефицитом, односно детериорацијом когнитивних функција која је изнад за календарску доб од очекиваног. У структури личности нема назнака карактерних деформација својствених поремећајима личности нити других душевних поремећаја. Емоционално је усклађен, социјално добро адаптиран, има развијене више инстанце личности, задовољавајуће толеранције на осуђење и фрустрације и задовољавајуће контроле. Не показује знаке повишене агресивности. Склон депресивним реакцијама у стресним ситуацијама као и стањима анксиозности и напетости. Агресивни испади нису својствени личности. Свестан је својих поступака и способан да преузме одговорност за исте.

Из налаза и мишљења судског вештака неуропсихијатрије Милојка Влашког од 24.02.2010. године, при ком налазу је остао и на главном претресу 01.12.2010. године, утврђено је:

У односу на опт. Чеду Будисављевића да је одбио да обави разговор са њим.

У односу на опт. Мирка Малиновића да није имао тежих болести или поремећаја у раном детињству, да је 1991. године у новембру месецу настрадао од противтенковских мина при чему је задобио тешке повреде, а да је од других сазнао да је са места несреће пребачен у болницу у Книну, а након тога хеликоптером за Београд, на ВМА, а потом у једну ортопедску болницу. О томе нема медицинске документације. Медицинске документације о досадашњем лечењу, као и у вези наведене повреде није имао у притвору КПЗ у Сомбору, тако да судски вештак и није имао увида у исту. «Status praesens» – обе ноге ампутиране у висини потколеница, има протезе. Даје податке о несећању, о амнезији непоуздано дугој. Исто тако даје податке о несећању непосредно након повређивања, као и касније, дакле о антероградној аменезији која би могла да траје неколико недеља. Његово стање несећања након оваквог повређивања није медицински искључено и необјашњиво, али ништа друго не указује да је он у време дела које му се ставља на терет имао било какав значајнији поремећај нити структуре личности нити функција личности, тако да нема медицинских, односно психијатријских информација, које би указивале на озбиљнију сумњу у

његове способности у време дела које му се ставља на терет, да управља својим поступцима као и да их схвати. У време прегледа не болује од душевне болести, привремене душевне поремећености, заосталог душевног развоја, нити друге теже душевне поремећености. При прегледу код њега постоје извесни знаци блаже маждане дисфункције и манифестију се на мањем тенацитету и повећаној вигилности пажње, продуженом реакционом времену, споријем психомотилитету, слабијем памћењу и извесној интелектуалној детериорацији. Ово је условљено вероватно повређивањем након експлозије мина као и злоупотребом алкохола. Индиректни подаци о његовом стању у време кривичног дела које је предмет судског спора не указују на озбиљну сумњу у постојање душевне болести, привремене душевне поремећености, заосталом душевном развоју, нити неком дужем душевном поремећају. Нема података који би указивали на тежу емоционално волитивну или когнитивну дисфункцију или адаптабилност. Нема података који би указивали на значајније компромитоване когнитивне (сазнајне) или конативне (вольне) способности. Исти је способан да преузме одговорност за своје понашање, зна шта је допустиво, а шта санкционисано. Код њега нису регистровани поремећаји волје, не постоје сметње за општу контролу понашања нити за толеранцију на фрустрације. Нема релевантних података од медицинског значаја који би указивали на озбиљну сумњу у његове способности да схвати значај дела, као и способност да управља својим поступцима «tempore criminis».

У односу на **опт. Груичић Богдана** утврђено је да је исти свестан својих поступака и способан да преузме одговорност за исте. Његова способност да схвати значај дела као и способност да управља својим поступцима у време извршења кривичног дела биле су очуване.

У односу на **опт. Богуновић Милана** утврђено је његова способност да схвати значај дела била очувана, а способност да управља својим поступцима је била једноставно смањена имајући у виду индивидуалну емоционално - volitivnu vulnerabilnost. На главном претресу одржаном дана 01.12.2010. године судски вештак је био изричит да је опт. Богуновић Милан способан за опажање, пажњу, памћење, мишљење, расуђивање, као и способан да репродукује догађај из прошлости.

*Из налаза и мишљења судских вештака доц. др Александра Јовановића специј. неуропсихијатрије и судске психијатрије и доц. др Наде Јанковић специј. медицинске психологије од 16.12.2010. године при ком су остали и на главном претресу дана 18.01.2011. године, утврђено је да код **опт. Будисављевић Чеде** у садашње време нема знакова и симптома било каквог привременог или трајног душевног оболења, привремене душевне поремећености или слабоумља. Опт. Будисављевић Чеда је особа чији су интелектуални ресурси изнад просечни, а организација личности нормална. У односу на могућност манипулатије са околином, постоје особе које и са много мањим интелектуалним способностима могу манипулисати са околином ако имају одређене персоналне карактеристике које би могле да се сместе у домен нарцистичког поремећаја, хистроничког поремећаја или антисоцијалног поремећаја личности, али код опт. Чеде Будисављевића нису*

дијагностиковане ниједне од наведених поремећаја. Диспозиционо, импонује као екстровертна, кооперативна особа без проблема да препозна и вербализује властите потребе и ставове. Са психијатријско-психолошког становишта опт. Будисављевић Чеда је у садашње време способан да учествује у овом поступку у својству оптуженог, да несметано прати ток претреса и користи се правима које му законом припадају, тј. процесно је способан. На главном претресу дана 18.01.2011. године, вештаци су истакли да код оптуженог нема присуства психопатолошких тенденција, као ни конфабулативних тенденција. Такође, вештаци су навели да је код оптуженог присутно извесно депресивно осећање, али не до нивоа који би реметио његово когнитивно функционисање, као и да је код њега наглашен персонални доживљај исправности тј. дубоко убеђење да је у свему што је радио исправно поступао. Оптужени је особа врло високе интелигенције која пажљиво бира, планира и поступа у свакој ситуацији, која је у стању да направи план, одреди стратегије како ће да га сроведе и да исти успешно реализације. Вештаци наводе да није искључено да је оптужени Будисављевић члан «Менсе», како је сам навео, као и да код њега није дијагностикован поремећај личности који би довео до склоности да експлоатише друге у циљу задобијања подобности или спровођења властитих интереса.

Суд је у потпуности прихватио писмене налазе и мишљења судских вештака као стручне и аргументоване, као и исказе дате на главном претресу, а у које је извршио увид на главном претресу дана 12.03.2012. године.

Стога, квалификујући радње оптужених ближе описане у изреци ове пресуде, суд је нашао да у њима стоје сва битна обележја кривичног дела ратни злочин против цивилног становништва из члана 142 став 1 КЗ СРЈ у саизвршилаштву у вези члана 22 КЗ СРЈ јер су оптужени као припадници једне од страна у унутрашњем оружаном сукобу кршили напред наведена правила међународног права вршећи убиства цивилног становништва које није узело директно учешће у непријатељствима.

Да би била остварена обележја овог кривичног дела није нужно да његови извршиоци знају да својим поступцима крше правила међународног права, јер повреда међународног права представља објективни услов кажњивости па свест о томе да се крше та правила није неопходна.

Како није било околности које би искључивале кривичну одговорност оптужених, суд их је огласио кривим и осудио на казну по закону.

Имајући у виду да је предметно кривично дело извршено октобра 1991. године, у време важења КЗ СФРЈ, те да је након тога Кривични закон више пута мењан, у конкретном случају поставило се питање примене блажег Кривичног закона. Одредбом члана 4 став 1 КЗ СФРЈ, прописано је да се на учиниоца кривичног дела примењује закон који је важио у време извршења кривичног дела, а ставом 2 истог члана прописано је да ако је после извршења

кривичног дела изменен закон једном или више пута, примењиваће се закон који је блажи за учиниоца.

Суд је у конкретном случају применио КЗ СРЈ и одредбу члана 142 овог Закона, како је то квалифицирано у оптужници Тужилаштва за ратне злонине КТРЗ 6/10 од 25.06.2010. године, а која је прецизирана на главном претресу 08.03.2011. године, налазећи да је наведени закон блажи од закона који је важио у време извршења дела и одредбе члана 142 КЗ СФРЈ. Ово стога што је законом који је важио у време извршења кривичног дела била запрећена казна затвора од 5 година или смртна казна, док је одредбом члана 142 КЗ СРЈ за наведено дело запрећена казна од 5 година или затвор од 20 година.

Приликом одлучивања и одмеравања врсте и висине кривичне санкције према оптуженима Будисављевић Чеди, Малиновић Мирку, Богуновић Милану и Груичић Богдану које је суд огласио кривим, имао је у виду Кривични закон СРЈ, који се као блажи по окривљене, примењује, а који је као запрећене казне, за дело ратни злочин против цивилног становништава из члана 142 став 1 прописивао казне затвора од најмање 5 година или затвор од 20 година, те полазећи од опште сврхе кривичних санкција, сврхе кажњавања и граница казне прописане законом за кривично дело за које су оптужени оглашен кривима, имао је у виду све околности из члана 41 КЗ СРЈ које утичу да казна буде мања или већа.

Суд је оптуженима одмерио казну у границама које су законом прописане за то дело имајући у виду сврху кажњавања и узимајући у обзир све околности које утичу да казна буде мања или већа.

Тако је од олакшавајућих околности на страни опт. Будисављевић Чеде суд имао у виду да је признао кривично дело које му је стављено на терет и доприноси значајно расветљавању чињеничног стања. Признање је имало посебан значај при одмеравању казне јер произилази да је мотивисано утврђивањем истине, прихватањем кривице и одговорности за наступеле последице. Од олакшавајућих околности суд је имао у виду [REDACTED], а што је утврђено из извештаја из казнене евиденције, [REDACTED]

Од олакшавајућих околности на страни опт. Малиновић Мирка суд је имао у виду [REDACTED] а која чињеница и није била спорна.

Од олакшавајућих околности на страни Богуновић Милана суд је имао у виду [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] да је његова способност да управља својим поступцима била једноставно смањена, а како је то утврђено из налаза и мишљења судског вештака неуропсихијатра Милојка Влашког од 24.02.2010. године, као и исказа на главном претресу 01.12.2010. године, у које је суд

извршио увид на главном претресу у поновљеном поступку дана 12.03.2012. године. На страни опт. Богуновић Милана суд је ценио чињеницу да је делимично потврдио наводе прецизирање оптужнице у односу на постигнути договор и да је због тог догађаја изразио жаљење.

Од олакшавајућих околности на страни опт. Груичић Богдана суд је имао [REDACTED]

Од олакшавајућих околности на страни оптужених суд је имао у виду и протек времена од 20 година од извршења кривичног дела.

Суд је нарочито од отежавајућих околности за све оптужене имао у виду тежину извршеног кривичног дела, да је лишено живота пет чланова [REDACTED], а то све само због сумње да сарађују са хрватским снагама и да поседују радио станицу. При томе суд је нарочито имао у виду безобзирност коју су том приликом испољили и то у чињеници да су тело Радивоја [REDACTED] запалили након лишења живота, а преостале чланове породице [REDACTED] након лишења живота бацили у јаму, што је све резултирало тиме да родбина убијених није била у прилици да достојно по обичајима сахрани њихове посмртне остатке.

На страни опт. Малиновић Мирка суд је узео у обзир и понашање оптуженог после извршења кривичног дела и [REDACTED]

Имајући у виду све напред наведене отежавајуће и олакшавајуће околности суд је опт. Будисављевић Чеду и опт. Малиновић Мирка осудио на казне затвора у трајању од по 12 година, а опт. Богуновић Милана и опт. Груичић Богдана осудио на казне затвора у трајању од по 10 година, налавећи да је изречена казна нужна и довольна да би се остварила сврха кажњавања из члана 33 КЗ СРЈ.

Суд налази да је изречена казна затвора сразмерна тежини извршеног кривичног дела, проузрокованим штетним последицама, те степену кривице оптужених.

На основу члана 50 КЗ СРЈ суд је оптуженима Будисављевић Чеди, Малиновић Мирку, Богуновић Милану и Груичић Богдану у изречену казну затвора урачунао и време проведено у притвору од 28.12.2009. године када су лишени слободе, а по решењу истражног судије Окружног суда у Сомбору Кри.бр.185/09 од 29.12.2009. године до 16.03.2012. године, када је им је притвор укинут.

Такође суд је опт. Будисављевић Чеди у изречену казну затвора урачунао и време проведено у притвору по решењу истражног судије Окружног суда у Книну Кио 2-91 од 26.11.1991. године, а који му се рачунао

од 15.11.1991. године када је лишен слободе. С обзиром да суд није могао на поуздан начин да утврди до када је тачно поменути притвор трајао јер је опт. Будисављевић Чедо побегао из затвора, па је за истим дана 25.12.1991. године донета наредба за расписивање потернице пред Окружним судом у Книну КИО-2/91, суд је водећи се начелом «*in dubio pro reo*», као последњи дан притвора за опт. Будисављевић Чеду узео датум 25.12.1991. године, када је за истим расписана потерница.

Истовремено суд је опт. Богуновић Милану и опт. Груичић Богдану у изречену казну затвора урачунао и време проведено у притвору по решењу истражног судије Окружног суда у Книну КИО 2-91 од 26.11.1991. године, а који им се рачунао од 15.11.1991. године када су лишени слободе до 15.05.1992. године, када им је притвор укинут.

Везано за предлог бранилаца опт. Богуновић Милана, адв. Давидов Страхиње и адв. Ђорђевић Горана, да се у току поступка изведе доказ испитивањем сведока Вујновић Драгана, суд је покушао да путем МУП-а РС Управе криминалистичке полиције – Службе за откривање ратних злочина, добије информације везано за тренутно пребивалиште или боравиште поменутог сведока, па је из извештаја од 26.11.2010. године, утврђено да је Вујновић Драган након што је избегао из Хрватске, отпутовао за Америку и непознатог је пребивалишта.

Бранилац опт. Малиновић Мирка, адв. Ђорђе Дозет у завршној речи на главном претресу 08.03.2011. године, изнео је тезу да је редослед обележавања посмртних остатака обрнут од онога како су тела оштећених полагана у гробницу. Стога бранилац објашњава да ако је Р. обележена као НН-63, а М. са НН-60, то значи да је Р. у гробницу убачена пре М., због чега сматра да је одбрана Будисављевић Чеде, у којој је он детаљно објаснио да је прво пуцано у Р., затим у М. и М. и на крају Р., неодржива и самим тим неприхватљива.

Међутим, оваква теза браниоца је неоснована. Ово стога што је из записника о ексхумацији од 16. и 17. октобра 2001. године, у који је извршен увид на главном претресу 12.03.2012. године, утврђено да су спеолози из јаме «Голубњача» извукли укупно седам врећа са посмртним остатцима у којима су очигледно били измешани делови људских костију, одеће и накита, будући да су се например у врећи бр.5 налазили посмртни остаци чак два тела. Тек након тога вештак је констатовао да се ради о непотпуним људским костурима четири тела који су обележени са НН од броја 60 до броја 63, који су касније пренети и идентификовани у Институту за судску медицину. Дакле, а имајући у виду да посмртни остаци сваког од чланова породице Р. нису током ексхумације извлечени појединачно и одмах обележавани, већ су се делови, односно остатци костију у првом моменту налазили у седам врећа, суд несумњиво закључује да начин обележавања посмртних остатака није у вези са редоследом лишавања живота Драгана, Мирка, Марка и Р.

Теза браниоца адв. Дозет Ђорђа да ниједан материјални доказ не потврђује одбрану Чеде Будисављевића да су чланови породице Ракић ликвидирани са више од једног пројектила, је неоснована из разлога што је суд из налаза и мишљења судског вештака др Ђорђа Алемпијевића несумњиво утврдио да се у конкретном случају ради о прострелинама насталим дејством *најмање једног пројектила* из ручног ватреног оружја, стим да вештак не искључује могућност да их је било више обзиром да недостају неке од костију оштећених. Због протека времена од убиства до времена вађења посмртних остатаца, мека ткива нису сачувана. Постоји могућност да је осим пронађених прострелних рана на деловима пронађених костију било испаљених пројектила и по костима које недостају, као и меким ткивима.

Суд је на главном претресу 12.03.2012. године, одбио предлог браниоца опт. Малиновић Мирка, адв. Ђорђа Дозета, да се у току доказног поступка испитају чланови породице опт. Малиновић Мирка и то Бисерка Малиновић, Бубало Радмила и Бубало Зоран, а на околности личности опт. Малиновић Мирка пре и после трагедије коју је доживео 10. или 11. новембра 1991. године, на околности како је васпитаван, а све из разлога како би се утврдило да ли је опт. Мирко Малиновић имао било какав мотив да учествује у предметном злочину. Суд налази да мотиви оптуженог Мирка Малиновића за извршење кривичног дела ратни злочин против цивилног становништва су ирелевантни, јер не представљају елеменат кривичног дела ратни злочин против цивилног становништва.

Такође суд је одбио предлог браниоца адв. Ђорђевић Горана да се поново испитају сведок проф. др Давор Стриновић и судски вештак др Ђорђе Алемпијевић везано за узрок смрти чланова породице ~~Ракић~~, из разлога што су се на ове околности детаљно изјашњавали и то проф. др Давор Стриновић на главном претресу 14.02.2011. године путем видеоконференцијске везе и судски вештак др Ђорђе Алемпијевић у свом писаном налазу и мишљењу од 10.06.2010. године и на главном претресу 02.12.2010. године, у које је у поновљеном поступку суд извршио увид на главном претресу дана 12.03.2012. године, те би поновно испитивање водило само непотребном одговлачењу кривичног поступка.

Суд је одбио предлог адв. Ђорђевић Горана да се издвоје записници о увиђају Окружног суда у Книну, Ки.бр.1/91 од 20.11.1991. године, записници о саслушању пред Окружним судом у Книну, да се издвоје све радње које су предузете пред Окружним судом у Книну, као и допис ВБА од 26.11.2010. године, налазећи да су ови докази прибављени на законит начин од надлежних органа.

Током поступка бранилац окр. Богуновић Милана, адв. Гран Ђорђевић, је истицао да су неправилно примењивани прописи Републике Србије на територији на којој су у то време били на снази Кривични закон Републике Хрватске, а да Република Српска Крајина никада није представљала државни субјекат, те да се у том смислу одлуке њених органа

нису могле третирати као одлуке државних органа засноване на закону. Међутим овакви наводи браниоца су неосновани обзиром да је опште позната чињеница да у критично време САО Крајина без обзира што није била призната држава, фактички је вршила власт и примењивали су се савезни прописи и прописи Републике Србије.

Суд је одбио предлог браниоца адв. Давидов Страхиње да се одреди ново вештачење, а на околности да ли је опт. Богуновић Милан способан да буде извор информација, тј. да ли је компромитована његова способност да репродукује догађаје из прошлости, из разлога што се судски вештач др Милојко Влашки на главном претресу 01.12.2010. године детаљно изјаснио на ове околности и истакао да је опт. Богуновић Милан способан за опажање, памћење, мишљење, расуђивање, као и да репродукује догађаје из прошлости.

С обзиром да је на основу детаљно образложених изведенih доказа, утврђено напред описано чињенично стање, суд није посебно образлагао остале доказе, на којима своју одлуку није ни заснивао.

На основу члана 264 став 4 ЗКП-а трошкови кривичног поступка падају на терет буџетских средстава суда.

На основу одредбе члана 258 став 4 ЗКП-а, оштећени се ради остваривања имовинско правног захтева упућују на парницу, с обзиром да подаци кривичног поступка не пружају поуздан основ за одлучивање о свим захтевима.

На основу свега напред наведеног, одлучено је као у изреци пресуде.

ЗАПИСНИЧАР

Сњежана Ивановић

ПРАВНА ПОУКА:

Против ове пресуде дозвољена је жалба
Апелационом суду у Београду,
у року од 15 дана од дана пријема
писменог отправка пресуде,
а преко овог суда.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА – СУДИЈА

Винка Бераха Никићевић